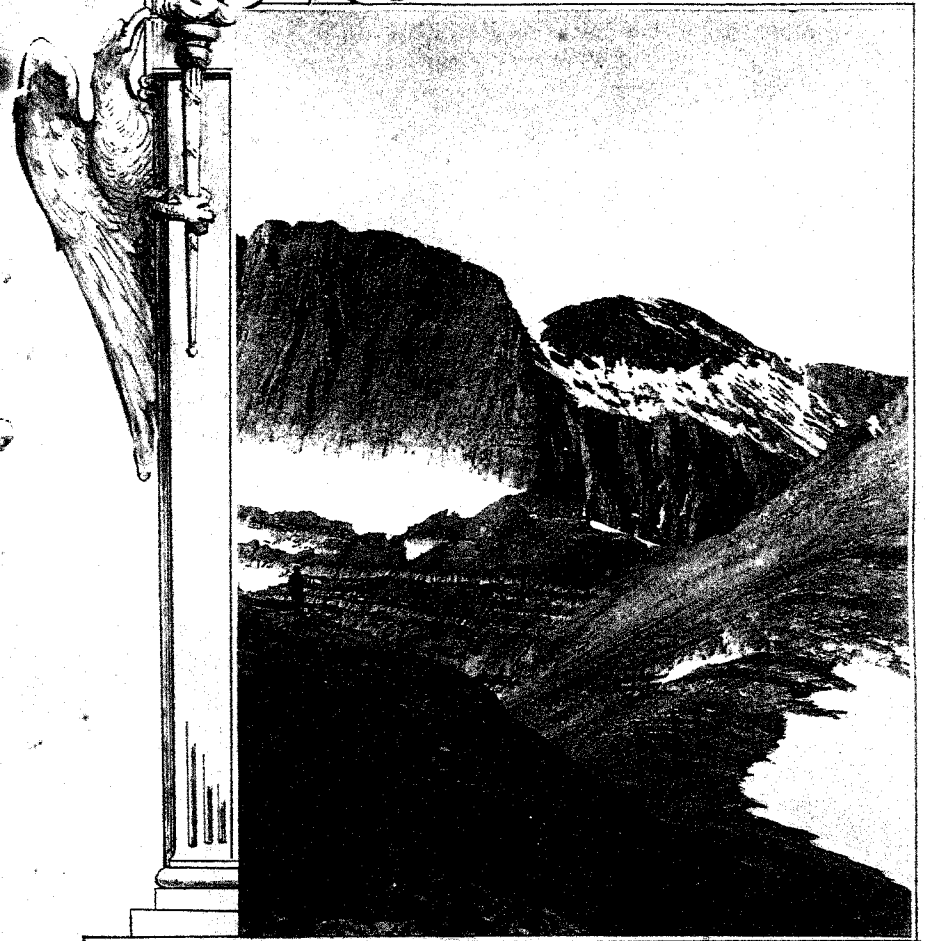

ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΟΡΥΦΑΣ.
ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ.

ΥΠΟ
ΒΑΣ. Ζ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ. ΦΩΤΟΤΥΠΟΥ.
ΑΘΗΝΑΙ. 1921

190893

Β. Ζ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ
ΦΩΤΟΤΥΠΟΥ

ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΟΡΥΦΑΣ

ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ
ΤΥΠΟΙΣ Σ. Κ. ΒΛΑΣΤΟΥ
1921

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
Δ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑ

ΑΦΙΕΡΟΥΤΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΦΙΛΟΝ ΜΟΥ

SHIRLEY C. ATCHLEY

ΟΣΤΙΣ ΜΕ ΠΡΟΣΕΚΑΛΕΣΕΝ ΕΙΣ ΤΗΝ ΕΚΔΡΟΜΗΝ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΟΠΟΙΑΝ ΗΣΘΑΝΘΗΝ ΤΟΣΗΝ ΧΑΡΑΝ ΚΑΙ ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΣΙΝ.

Β. Ζ. Π.

Ἡ καὶ κυανέησιν ἐπ' ὄφρῦσι νεῦσε Κρονίων
Ἄμβρόσιαι δ' ἄρα χαῖται ἐπερρώσαντο ἄνακτος
κρατὸς ἀπ' ἀθανάτιο· μέγα δ' ἐλέλιξεν Ὀλύμπου.

Ὅμ. Ἰλ. Α.

Μία άρκετά τολμηρά και άληθώς έμπνευσμένη περι-
 γραφή τής έδρας του έλληνικού Πανθέου καλείται να κι-
 νήση εις τας ψυχάς μας ζωηράν την αγάπην προς τὸ κάλ-
 λος και την λαμπρότητα, τὰ όποία στέφουν την πατρίδα
 μας, και να δροσίση τὸ πνευμά μας με δάγας σταγό-
 γόνας τής δρόσου, τήν όποιαν καταρρίπτει ή αύγή τής
 Έλληνικῆς ζωῆς. Δησμονούμεθα έντός του πνίγους τῶν
 πόλεων εις την ζάλην τής σκληρῆς βιοπάλης, ύποδο-
 λούμεν συνήθως τὸ πνευμά μας εις γνώσεις τυπικάς, αἱ
 όποια ούδεμίαν δίδουν τέρψιν εις την ψυχήν, και σπα-
 νίως άτενίζομεν εις την περι ήμῶς φύσιν, ή όποια τόσα
 καλά και τερπνά έχει πάντοτε έτοιμα να μας παρουσιάξη.
 Σπανιώτερον ακόμη έρευνῶμεν να εὔρωμεν εις τούς άν-
 θηρούς παραδείσους, τούς όποιους έφύτευσεν ή Έλλη-
 νική διάνοια, πηγὴν τινα ή όποια να καθαρίση την ψυ-
 χήν μας, άνθος τι να στολίση την σκέψιν μας, ή σκιάν
 τινα υπό την όποιαν τὸ όλον μας πνευμα να ήσυχάση.
 Καί όμως πάντα ταῦτα άρμόζουσι περισσότερο εις ήμῶς.
 Τολμῶ να λέγω ότι δεν πρέπει ή εργασία, την όποιαν
 επαγγελλόμεθα δια να ζήσωμεν, να δεσμεύη τὸ πνευμά
 μας και την φαντασίαν μας· αὐτὰ έπλάσθησαν δια να
 μένουν ελεύθερα αλλά και να μη μαραίνωνται από άτρο-
 φίαν εις την χώραν αὐτήν προ παντός, ή όποια παρέχει
 εις αὐτὰ τόσον πλούσιαν τροφήν.

Τὸ άνά χειρας τευχος ἄς μείνη μικρός τις οδηγός του
 τρόπου κατά τὸν όποιον θ' άποκομίσωμεν ωφέλειάν τινα
 από τὸν φυσικὸν και πνευματικὸν τής Έλλάδος κόσμον.

120893

ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΟΡΥΦΑΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

Ὁ κ. Κάρολος Φόστερ Σμίθ, ἐτήσιος καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν ἐν τῇ ἐν Ἀθήναις Ἀμερικανικῇ Ἀρχαιολογικῇ Σχολῇ, κατείχετο ὑπὸ ζωνηρᾶς ἐπιθυμίας νὰ ἴδῃ τὰς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου. Αὐτὸ ἦτο τὸ ὄνειρόν του, ὄνειρον 30 ἐτῶν· καὶ ἐπὶ τέλους ἡ εὐτυχὴς ἡμέρα τῆς ἐκπληρώσεώς του ἔφθασεν. Προσεκάλεσεν ὡς συνεκδρομεῖς του τοὺς δύο νεαροὺς φίλους του Μόξερ καὶ Δούγκλας καὶ τὸν Ἀγγλον φίλον του κ. Σ. Ἄτσελν, ὅστις ἐδέχθη ἂν καὶ ἦτο ἀσθενής. Ὁ εὐγενὴς οὗτος Ἀγγλος προσεκάλεσε καὶ ἐμὲ νὰ μετάσχω.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΛΙΤΟΧΩΡΟΝ

Τὴν 5ην Ἰουνίου, ἡμέραν ἐνάρξεως τῆς ἐκδρομῆς, συνητήθημεν περὶ τὴν 6ην πρωινὴν εἰς τὸν σταθμὸν τοῦ Λαρισσαϊκοῦ. Μετὰ τὴν ἀναγκαίαν γνωριμίαν εἰσῆλθομεν εἰς τὴν ἀμαξοστοιχίαν καὶ κατευθύνθημεν εἰς τὴν Δαύλειαν τοῦ Παρνασσοῦ, ἐκεῖθεν δὲ μέσῳ Ἀγ. Μαρίνης, Βελίτσης καὶ Κηφισσοχωρίου ἐστράφημεν πρὸς τὸ Λιτόχωρον.

Ἐφθάσαμεν εἰς τὸν σταθμὸν τὴν 3 1/2 πρωινὴν τῆς Κυριακῆς καὶ ἐπειδὴ ἀκόμη ἦτο ἔξω τὸ σκότος βαθὺ ἀπεφασίσαμεν νὰ μείνωμεν ὀλίγον ἐκεῖ ἀναπαυόμενοι ἐπὶ τῶν καθισμάτων εἰς τὴν αἴθουσαν τῆς ἀναμονῆς ἄλλ' οἱ πολὺ ἐνοχλητικοὶ κῶνωπες δὲν μας ἐπέτρεψαν τὴν μικρὰν αὐτὴν ἀνάπαυσιν. Εὐτυχῶς εὐρέθη ἐκεῖ ὁ

ταχυδρομος του χωριου, ο οποιος εις προσκλησιν μας λιαν προθυμως εφορτωσαν επι της ημιονου του τας αποσκευας μας και ουτω περι την 4ην ωραν ηρχισαμεν ανερχομενοι προς το χωριον. Μετ' ολιγον αρχιζει να γλυκοχαρδίζη η πεδιάς απλώνεται προ ημων καταπράσινος και ο ήλιος δέν αρχει να φανη με το φωτεινόν του άρμα: με την πρώτην του μενεξεδένια ακτινα στεφανώνει την κορυφήν του Όλύμπου και έπειτα με φως λευκόν φωτίζει ολοκληρον το βουνό. Καθ' οδόν κόπτομεν πάντες άνθη ωραιόχρωμα και μαυθάνομεν τας δυνασιας των από τον κ. Ατσελυ, τον μανιώδη δραστην των.

Όλιγον ακόμη και ευρισκόμεθα εις τα δεξιά του χωριου προ της μεγάλης χαράδρας, η οποία μās εκπλήττει πραγματικως: συστρέφεται ως πελώρια κέρατα ελάφου, ημικυκλικως εκατέρωθεν όρθοῦνται αι κλιτύς του Όλύμπου και βοή ηχηρά αφήνεται από τα νερά, τα οποια τρέχουν εις τα βάθη της.

Δίωρος πορεία ήρκεσε να μας φέρη επι τέλους εις την πλατείαν του χωριου είναι πλατεία αρκετά μεγάλη σκιαζομένη με πλατάνους και ακακίας: την περιβάλλουν έν μικρόν καφφενεϊον, το αστυνομικόν τμήμα, το ταχυδρομείον και κρήνη με αφθονο και δροσερό νερό. Οι χωρικοι με περιέργειαν μās πλησιάζουν και μās ερωτοῦν «για ποῦ με το καλό» και εκπληκτοι ακούουν ότι «είμεθα για τον Όλυμπον».

ΠΡΟΣ ΤΑ ΑΝΩ

Μετα ανάπαυσιν ολιγων λεπτῶν και πρόχειρον γεῦμα εις το ζαχαροπλαστεϊον του χωριου ήμεθα έτοιμοι προς άνοχώρησιν Ό Γ. Νίκας, τύπος χωρικοῦ ρωμαλέου, με προφοράν ρουμελιώτικην, αναλαμβάνει προθύμως χρέη οδηγου, φορτώνει τα πρῶματά μας επι 2 ημιόνων του και περι την 11ην ωραν αρχίζομεν την άνάβασιν ώθούμενοι πάντες υπό της ζωηρας επιθυμίας

να ιδωμεν τας κορυφάς του μεγάλου βουνου. Κατ' αρχάς ανερχόμεθα προς τα δεξιά ολιγον και άμέσως έπειτα στρέφομεν προς τα βάθη της χαράδρας, περνοῦμεν τα καθύρια νερά με τες κλιτασπρες πέτρες, επισκεπτόμεθα τον πλησίον νερόμυλον και τα χέως ευρισκόμεθα πάλιν εις τα ύψη. Περι ημās η όλη φύσις είναι θαυμασία: προς τα κάτω απλοῦται ο Θερμαϊκός και βαθύτερον ακόμη διακρίνεται το "Άγιον Όρος. Ό κ. Ατσελυ άδιαθετῶν παραδίδει τον εαυτόν του να φέρεται υπό μās των ημιόνων, αλλά δέν παύει να ζητη και τα αγαπητά του άνθη.

Το θαῦμα του κάλλους, το όποιον άπεκαλύπτετο εις ημās, επέτρεπε πλέον να πιστεύσωμεν ότι ευρισκόμεθα έντός της περιοχής των θεῶν: υπέδειξα ότι είναι ανάγκη να θυσιάσωμεν εις τους θεούς, πάντες συμφωνοῦν, άλλ' εις μάτην ζητοῦμεν τον θύτην, διότι ουδεις θέλει να χύση έστω και ζωικόν αίμα. Ημεθα εις τελείαν μεταρσίωσιν. Δι' ημās δέν υπήρχε πλέον ύλη, η ψυχή εκυριάρχει άντ' αυτής. Οὔδέν έδῶ στερεΐται μεγαλείου: πεῦκα, έλατα και ρόμπολα αφαντάστου γραφικότητος ύψοῦνται υπερήφανα και προσπαθοῦν να πλησιάσουν τας κορυφάς του Όλύμπου: έκαστον τούτων μοχθει να υπερβάλη τα άλλα, να ιδη περισσότερον το φῶς, να απλώση τους κλάδους του υπό την ευεργετικήν του δύναμιν και να ζήση ευτυχές. Το πᾶν έδῶ διδάσκει ότι η δημιουργία είναι μία άέναος άμιλλα.

Μετα πορείαν 1 ώρας συναντῶμεν το υδραγωγείον του Μετοχιου και μόνον λεπτά τινα αναπαυόμεθα, διότι ο θαλερός γέρον Σμιθ άκούραστος πάντοτε εγείρεται πρώτος και πρωτοπορει καιόμενος υπό του πόθου να φθάση εις τα ανώτατα ύψη. Ακολουθει κοπιώδης δίωρος άνάβασις με πολλους ελιγμούς και φθάνομεν εις την θέσιν Κανάλια. Έδῶ εις τα νερά μιας μεγάλης κρήνης αι γυναίκες των Σαρακατσανέων *επλυνον με επιμέλειαν και τέχνην τα ρουχά των* άγόρια και κορίτσια από τας καλύβας, αι οποια ευρίσκοντο ολιγον άνωτέρω εις τας πλαγιάς του λόφου, μόλις άντελήφθησαν την παρουσίαν μας έφθα-

σαν ἐπὶ τόπου πολλὰ μαζί και μᾶς ἔβλεπον μὲ περιέργειαν. Ἐπλύθημεν εἰς τὰ κρύα νάματα, ἐπίομεν ὀλίγον νερὸ και ἔπειτα ὅλοι ὁμοῦ ὡς ἐκ συνθήματος ἐξάγομεν τὰς φωτογραφικὰς μας μηχανὰς διὰ νὰ λάβωμεν μερικὰς φωτογραφίας· ἡ ταυτόχρονος αὐτὴ ἐνέργειά μας ἐξέπληξε και ἔτρεψεν εἰς φυγὴν τὰ περισσότερα κορίτσια, ἐπετύχομεν ὁμως νὰ φωτογραφήσωμεν τὰς περιέργους στολάς των. Ἀνεπαύθημεν ἐπ' ἀρκετὸν ὑπὸ τὰ ρόμπολα, ἐξητήσαμεν και ἐλάβομεν ἀφθονα αὐγά και ἀνεκτήσαμεν τὴν εὐνοιαν τῶν πρὸ ὀλίγου φυγάδων προσφέροντες ὀλίγην τσοκολάταν.

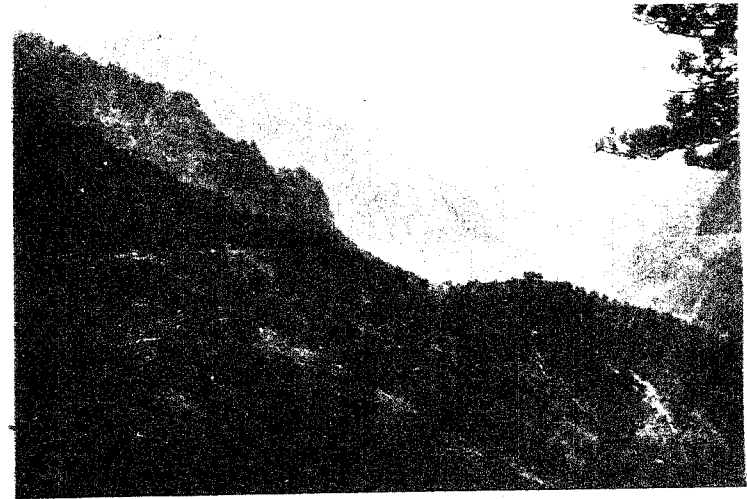
Η ΧΑΡΑΔΡΑ

Τὸ σύνθημα τῆς ἐκκινήσεως δίδει πάλιν ὁ ἀνυπόμονος κ. Σμίθ. Ὅλοεν ἀνερχόμεθα ἐνῶ ὠραιότατα και πικρότατα δάση ἀπλώνονται ἐνώπιόν μας και φτέρη πανύψηλος στολίζει τὸν δρόμον μας πανταχοῦ.

Δυνάμεθα πλέον νὰ προσβλέπωμεν μετὰ θαυμασμοῦ τὰς ὑπερκειμένας ἀποκρήνους κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου : ἡ μία πλη-

σίον τῆς ἄλλης ἀποτελοῦν θαυμασίαν ἄλυσσον και νομίζει κανεὶς ὅτι χορεύουν Ἑλληνικὸν χορὸν. Ὅλοεν αἱ αἰλικαὶ καταλήγουν εἰς τὴν μεγάλην χαράδραν και κάτασπραι ἀπὸ χιόνι εἰς τὰ ἐψηλότερα σημεῖα των δίδουν λαμπρὰν εἰκόνα τῶν πτυχῶν τῆς φουστανέλλας τοῦ ἡρωϊκοῦ εὐζώνου.

Ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς χαράδρας αὐτῆς εἶναι ἐκπληκτικὴ, ἀσύλληπτος· ἐκτείνεται ἀπὸ τῆς κορυφῆς τοῦ βουνοῦ μέχρι τοῦ λιτο-

χωρίου. Ποῖος γίγας περασμένων χρόνων ἔθεσε τὰς τεραστίαις βάσεις και τοὺς ὀγκολίθους τοῦ μεγαλοπρεποῦς αὐτοῦ ὀκδομήματος; Ποῖος ἀράγε Φειδίας τῶν οὐρανῶν ἐπλαστούργησε τὴν τραχεῖαν αὐτὴν γαλήνην και τὸ φαντασμαγορικὸν αὐτὸ κίλλος και ἐσχέδιασε τὰ παμμεγέθη ἀετώματα τοῦ μεγαλειώδους αὐτοῦ κτίσματος; Ἀπὸ ποῖα ἐρέβη ἀνέβλυσεν ὁ ὄνειρώδης αὐτὸς κόσμος; Τί ζητεῖ; Ζητεῖ μόνον νὰ ἴδῃ τὸ φῶς τῆς δημιουργίας, νὰ χορηύσῃ ὑπ' αὐτὸ τὸν χορὸν τῆς ζωῆς· νὰ κοπιᾷσῃ, νὰ μοχθήσῃ, νὰ ἐξαγνισθῇ και νὰ περισφίγῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του τὴν χαρὰν και τὴν εὐτυχίαν. Ὡ χυτήριοιον σκυθρωπὸν, γῆ, θέλω νὰ ἡδυ-

νάμην νά ξεσχίσω ὡς ἀετός τὰ σπλάγγνα σου, νά ἐγγίσω μὲ τὰς ἰδίας μου χεῖρας τὴν πύραν τῆς Ἀημιουργίας καὶ νά λύσω τὸ μέγα μυστήριον, τὸ ὁποῖον κρύπτεις. Ποιὸν ὀλίγας φορές εἰς τὴν ζωὴν μου ἠσθάνθην τοὺς θεούς, πρὸ πάντων ὅταν ἀγαθὴ τις πρᾶξις διαβῆ ἀκτίνας χαρᾶς εἰς τὴν ψυχὴν μου καὶ τὴν ψυχὴν ἄλλου τινός. Πάντες παραμένομεν ἐκστατικοὶ καὶ ἀφήγομεν τὰς φωτογραφικὰς μας μηχανὰς νά ἀπαθανατίσουν τὴν λαμπρὰν αὐτὴν εἰκόνα.

Ὁ κ. Ἀτσελυ ἀνακαλύπτει τὰς πρώτας φράουλας, αἱ ὁποῖαι εἶναι μικραὶ καὶ πολὺ εὐγεστοὶ. Τὰ κοιλιάκια ψάλλουν τὸν ὕμνον των, οἱ ἀετοὶ τοῦ Διὸς ἐπισκοποῦν τὰ πέριξ ἀκουράστοι, τὰ σύννεφα κυλίσονται εἰς τὰς κορυφάς.

ΜΟΝΗ ΑΓΙΟΥ ΔΙΟΝΥΣΙΟΥ

Μετὰ ἀνάβασιν 2 ὥρων ἀρχίζομεν νά καταβαίνομεν πρὸς τὸ Μοναστήριον τοῦ Ἁγ. Διονυσίου. Κατὰ πρῶτον φθάνομεν εἰς τὴν θέσιν «Σταυρός» ἐδῶ μέγα δένδρον φυσικῶς σχηματίζει σταυρόν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει κρεμασθῆ ἓνας μικρὸς καὶ ξεβαμμένος Ἐσταυρωμένος, καὶ παραδίδεται ὅτι μέχρι τοῦ δένδρου τούτου ἔφθασεν ἡ ἀδελφὴ τοῦ Ἁγίου χωρὶς νά τῆς ἐπιτραπῆ νά προχωρήσῃ περισσότερον. Εἰς τὸ μέρος αὐτὸ εἶδομεν καὶ τὸ πρῶτον κοπάδι ἀπὸ γίδια.

Κάθοδος μιᾶς ὥρας μᾶς φέρει ἐπὶ τέλους πρὸ τῆς Μονῆς εἰς τὰ βάθη τῆς χαράδρας. Κτίριον μέγα παλαιᾶς ἐποχῆς μὲ πολεμιστράς εἰς πολλὰ μέρη ἠσυχάζει ἐντὸς πλουσίας φυτείας ἀπὸ ρόμπολα, πεῦκα, ἔλατα, καρυὰς καὶ ἄλλα πολλὰ δένδρα, ἀνθὴ πολύχρωμα στρώνουν τὰς πέριξ ἐκτάσεις καὶ τὰ νερὰ παταγοῦν δαιμονιωδῶς δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Εἰς τὸ προαύλιον, εἰς τὸ ὑπέρθυρον τῆς κυρίας εἰσόδου, βλέπομεν ἐξωγραφισμένον τὸν Ἅγιον τῆς Μονῆς, γέροντα μορφῆς γλυκειᾶς καὶ γαληνίου. Οἱ ὀλίγοι μοναχοὶ σπεύδουν καὶ μᾶς ὑποδέχονται προθυμότατοι μᾶς χαιρετίζουσιν μὲ θερμὴν χειραψίαν, ἐκφορτώνουν

τὰ πράγματα ἀπὸ τοῦ ἡμιόνου καὶ θρωπῶν νά μᾶθουν τοῦ πορευόμεθα. Ἡμεῖς μετ' εὐχαριστήσεως καὶ δικαίας ἐπερηφανείας λέγομεν εἰς αὐτοὺς ὅτι κατευθυνόμεθα εἰς τὰς κορυφὰς τοῦ Μεγάλου Ὀλύμπου καὶ ὅτι τὴν ἐσπέραν αὐτὴν θὰ διανυκτερεύσωμεν ἐντὸς τῆς Μονῆς. Ἀμέσως οἱ φιλόξενοι ἐρημίται μᾶς ὠδήγησαν εἰς τὸν ξενῶνα, ἐν δωμάτιον μέγα, ἐστραμμένον ὀλόγυρα, μὲ μικρὰ προσκεφάλαια εἰς τὸ ἄκρον καὶ ἔχον τὰ παραθύρα του ἐστραμμένα πρὸς τὸ κάτω μέρος τῆς χαράδρας. Πάντες ἀρκετὰ καταβεβλημένοι ἀπὸ τὴν πολύωρον κοπιώδη πορείαν ἐξηπλώθημεν διὰ νά λάβωμεν ὀλίγην ἀνάπαυσιν ὑπὸ τὸ διαρκές καὶ γλυκὸ νανούρισμα τοῦ νεροῦ.

Ἐγὼ δὲν δύναμαι νά ἠσυχάσω τὰ ἠχηρὰ νερὰ μὲ καλοῦν νά μου προσφέρουν τὴν δροσερότητά των· καλῶ καὶ τοὺς ἄλλους νά με ἀκολουθήσουν, ἀλλὰ πείθεται μόνος ὁ νεαρὸς Μόξερ καὶ μετὰ δύο λεπτὰ τῆς ὥρας εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ μεγάλου ρεύματος. Νερὰ ἀφρώδη, καταρράκται ὀρητικαί, δεξαμεναὶ κυανόχροι, τὸ πᾶν εἶναι περιβλημένον μὲ λευκὴν μαργαριτωδὴ λαμπρότητα· αἱ πλαγιαὶ τοῦ βουνοῦ ἐκατέρωθεν ὀρθοῦνται πανύψηλοι καὶ εἰς τὸ βάθος τῆς χαράδρας αἱ κορυφαὶ ἴστανται εἰς σχῆμα ἡμικυκλίου. Ἐγυμνώθημεν καὶ μετὰ μικρὰν ἡλιοθεραπείαν ἐβυθίσθημεν εἰς τὰ καθάρια νερὰ, τὰ ὁποῖα ἂν καὶ ἦσαν πολὺ ψυχρὰ δὲν μᾶς ἠμπόδισαν νά σαπωνισθῶμεν καὶ ἔπειτα νά λουσθῶμεν καὶ δευτέραν φοράν.

Τὸ λουτρὸν αὐτὸ ἦτο ἀληθῶς ναρκίσιον· συνεδύαζε τὸν καθαρισμὸν τοῦ σώματος καὶ τῆς ψυχῆς. Ἡμεῖς, οἱ βράχοι καὶ τὰ δένδρα σιωπηλῶς ἐναγκαλιζόμεθα ἀλλήλους καὶ οὕτω τὸ λουτρὸν τῆς ψυχῆς συντελεῖται. Αἱ στυλπναὶ ἐκ τῆς λευκότητος πέτραι χαμογελοῦν εἰς τὸ θεῖον τοῦ Ἀπόλλωνος βλέμμα καὶ τὰ δένδρα κλίνουν τοὺς κλώνους των πρὸς τὰ γαλάζια νερὰ ὡς ἐὰν θέλουν νά εἰπουν ἢ νά ἀκούσουν τὸ μυστικὸν τῆς ζωῆς. Τὰ σώματά μας κατοπτρίζονται μετὰ τῶν βράχων ἐντὸς τοῦ ἀεικινήτου ρεύ-

ματος και αισθανόμεθα ὅτι θεία ἀληθῶς μεταγωγία τείλεται μεταξύ ἀνθρώπου και φύσεως ἐνῶ ἐκ τοῦ ὑπεράνω τῆς χαράδρας ἡμικυκλίου οἱ θεοὶ προσβλέπουσι σιωπηλοί . . .

Μετ' ὀλίγον καταφθάνει και λούεται και ὁ κ. Δούγκλας και ἔπειτα και οἱ τρεῖς ὁμοῦ καταμαγειμένοι ἀνερχόμεθα εἰς τὴν Μονὴν και περιεργαζόμεθα τὸ ἐσωτερικόν τῆς. Εἰς τὸ κέντρον ἀνοίγεται τεραστία τεράγωνος ἀλλή και πρὸς αὐτὴν ἐξέχουν δλόγηρα οἱ ἐξῶσται τοῦ δευτέρου πατώματος με μερικὰ κακότεγγα βυζαντινὰ κοσμήματα ἐπὶ τῶν κίωνων των. Κρῆναι με πλούσια νερὰ τρέχουν εἰς τὸ βᾶθος.

Τὸ κεντρικὸν μέρος τῆς ἀλλῆς καταλαμβάνει ἡ ἐκκλησία: εἶναι ἀρκετὰ εὐρύχωρος, ἀλλ' ἡ ἀξία αὐτῆς ἡ καλλιτεχνικὴ εἶναι σχετικῶς μικρά, ἐὰν δὲν περιλάβῃ τις τὰς ὀλίγας βυζαντινοῦ τύπου εἰκόνας τῶν ὁποίων ἡ τέχνη φαίνεται ἀρκετὰ καλή. Εἰς τὴν ἀριστερὰν πλευρὰν ἐγείρεται μικρὸν παρεκκλήσιον προστατεῦον τὸ σκῆνωμα τοῦ Ἁγίου, περὶ τοῦ ὁποίου τῆς ἀγιότητος και τοῦ ἔργου ὁμιλοῦν μετὰ θαυμασμοῦ οἱ μοναχοί. Δὲν παραλείπω ν' ἀναφέρω και τὴν μεγάλην αἶθουσαν, τὴν ὁποίαν μᾶς ἐδειξεν ὁ πατὴρ Χρῦσανθος με τὴν πληροφορίαν ὅτι ἐντὸς αὐτῆς ἐγευματίσαν ποτε 300 καλόγηροι.

Ὁ Πατὴρ Τρύφων ἐν τῷ μεταξὺ ἐτοιμάζει τὸ δεῖπνόν μας ἀπὸ σοῦπαν φιδὲ με ἀγνὸν βούτυρον, τηγανισμένα ἀυγά και τυρί. Οἱ φίλοι μου ζητοῦν νερὸ ζεστὸ διὰ νὰ παρασκευάσουν τὸ ἀπαραίτητον τσαΐ, ἐγὼ δέ, ἐπειδὴ δὲν ἀγαπῶ τὸ ξένον αὐτὸ ποτόν, ἠρώτησα τὸν ἀεικίνητον Τρύφωνα ἀν ἔχη τσαΐ τοῦ βουνοῦ και πρὸς μεγάλην μου ἱκανοποίησιν ἔπιον μετὰ τινα λεπτὰ «τσαΐ τοῦ Ἑλύμπου», ὅπως τὸ ὀνομάζουν, εὐγεστότατον και ἀρωματικώτατον.

Ἀμέσως μετὰ τὸ δεῖπνον παρεδόθημεν ὅλοι μας εἰς ὕπνον, λίαν δὲ πρῶι ἠγέρθημεν διὰ νὰ συνεχίσωμεν τὴν πορείαν μας. Ἐγὼ, μόλις ἐγερεθεῖς, βαδίζω πρὸς τὸ ὑπόστεγον και ἀτενίζω πρὸς τὰ ὕψη τοῦ Ἑλύμπου. Τὸ θέαμα τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἦτο

ἀληθῶς πάγκαλον: αἱ κορυφαὶ τοῦ θεῖου βουνοῦ, ἐρηλικὰ ὑψηλοφύζονται με ζωηρότατον ἰσθμὸν χερσῶν, τὸ κίονι διακρίνεται ποδηλαχοῦ και κίβλο: ἀφάνταστον στέρει τὰ δυσπρόσιτα ἐκείνη μέρη και πληροὶ και τὴν ἰδιάν μου ψυχὴν μεχαράν, τὴν ὁποίαν ἐκαισιάζουν τὸ πρῶινόν φῶμα τῶν πουλιῶν γύρω μου και τὸ λευκὸ κελύφισμα τῶν ὑδάτων.

ΑΙ ΠΡΩΤΑΙ ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ

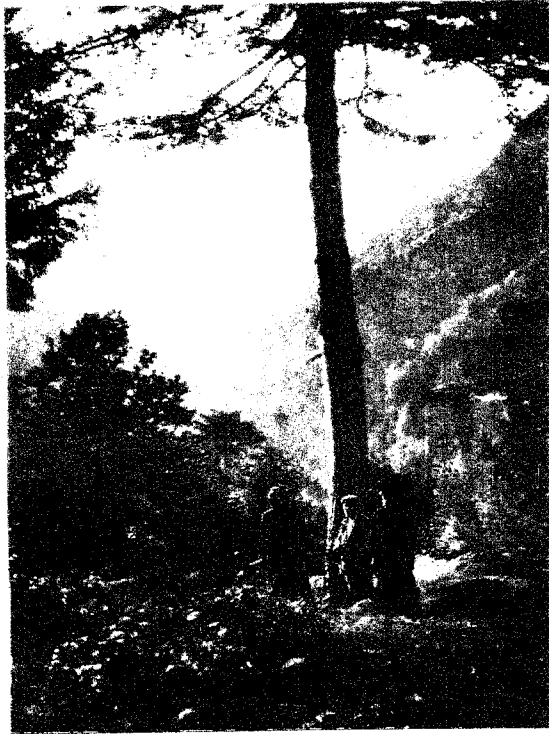
Οἱ φίλοι μου λαμβάνουν και τὸ πρῶινόν των τσαΐ και μετ' αὐτὸ προσέρχεται ὁ Πατὴρ Χρῦσανθος με βιβλίον εἰς τὰς χεῖρας και ζητεῖ νὰ γράψωμεν εἰς αὐτὸ τὰς ἐντυπώσεις μας. Πρῶτος λαμβάνει τὸ βιβλίον ὁ κ. Ἀτσεῖν και γράφει τὰ ἐξῆς περίπου: «Εἶμαι λίαν μαγειμένος ἀπὸ τὴν τοποθεσίαν, ἀπὸ τὰς περιποιήσεις τῶν Μοναχῶν και μένω λίαν ὑπόχρεως». Ἀνάγκη νὰ προσθέσω ὅτι ὁ εὐγενὴς Ἀγγλος εἶναι ὁ λεπτότερος ὄλων μας και πειράζεται πολὺ ἀπὸ τοὺς κορέους και τοὺς ψύλλους.

Μετ' αὐτὸν γράφει ὁ κ. Σμίθ: «Τὸ ὄνειρόν μου τῶν 30 ἐτῶν τείνει νὰ ἐκπληρωθῇ: εἶμαι καταγοητευμένος ἀπὸ τὰς περιποιήσεις τῶν Μοναχῶν και τοὺς εὐχαριστῶ»

Ὅταν ἐφθάσεν ἡ ἰδική μου σειρά ἔγραψα τὰς ἐντυπώσεις τῆς πρῶιας ἐκείνης: «Εἶδον τὴν ἰόχρουν γλαμίδα τῶν θεῶν, τὸ λευκὸν των χιτώνιον και ὑπεράνω τοῦ ἡμικυκλίου τῶν κορυφῶν τοῦ Ὀλύμπου αὐτοὺς τοὺς θεοὺς μεταωρουμένους, κάτωθεν δὲ τὴν χράνην τῆς Δημιουργίας, τὴν πηγὴν τῆς ζωῆς και τὸν ροῦν τῶν κυανολεύκων ὑδάτων τὸ τᾶν ἐδῶ εἶναι θεῖον».

Ὁ κ. Δούγκλας ζητεῖ ἐπιμόνως και γράφομεν δι' αὐτὸν ἑλληνιστὶ τὴν ἐξῆς προσευχὴν πρὸς τοὺς θεοὺς: «ὦ Ζεῦ, Ἀθηναῖ και Ἀπολλων, δότε μοι ψυχῆς ἀρετήν, ἡσυχίαν βίου, ζωὴν ἀμεμπτον και ἔνδοξον θάνατον», ὁ ἴδιος δὲ προσθέτει εἰς τὴν ἀγγλικὴν: «Αὐτὴ εἶναι ἡ ἐπιθυμία τῆς ψυχῆς μου: μένω ἐνθουσιασμένος ἀπὸ τὴν φιλοξενίαν τῶν Μοναχῶν». Δυστυχῶς δὲν ἀντελήφθην τί ἔγραψα τελευταῖος ὁ κ. Μόξερ.

Ἐν τῷ μεταξύ τούτων ὁ καλὸς Νίκας εἶχε φορτώσει τὰ πράγματα μὰς καὶ περιέμενε διὰ τὴν ἐκκίνησιν. Ἡὐχαριστήσαμεν τοὺς φιλοξένους μοναχοὺς, προσεφέραμεν μικρόν τι δῶρον εἰς τὴν Μονὴν καὶ εἰς τὸν περιποιητικώτατον Πατέρα Τρύφωνα καὶ

ὑπὸ τὰς προπεμπτικὰς εὐχὰς «ὥρες καλές, σὺ καλό» ἤρχισαμεν ἄλλιν τὴν ἀνάβασιν.

ΚΑΛΟΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΖΩΗΣ

Ἐπί τινα χρόνον βαδίζομεν ἐπὶ τῆς γνωστῆς ἀτραποῦ, ἢ ὁποῖα μᾶς εἶχε φέρει εἰς τὴν Μονήν, καὶ μετὰ 3/4 τῆς ὥρας

εἰσῆλθομεν εἰς τὸν δρομίσκον, ὁ ὁποῖος θά μᾶς ἔφερεν εἰς τὸ σπήλαιον. Πρῶτος προχωρεῖ ὁ κ. Σμιθ ἔχων πάντοτε μαζί τὸ παγοῦρι του, ἀκολουθεῖ ὁ κ. Ἀτσελε πρωτοστατῶν εἰς τὴν συλλογὴν τῶν ἀνθέων καὶ ἐπόμεθα οἱ ἄλλοι τρεῖς. Ὁ τόπος ὅλος εἶναι ἐσπαρμένος ἀπὸ ἀνθη· πρωτεύει τὸ θαυμάσιον μὴ με λησμονεῖ, ἀφθονοῦν οἱ μενεξέδες, αἱ ἀγριοβιολέτται, αἱ κίτρινα μαργαρίται καὶ πλῆθος πολλῶν ἄλλων ἀνθέων με τὰ ὁποῖα καὶ ἐστολίσαμεν πάντες τὰ στήθη μᾶς. Συχνὰ μᾶς τρομάζουν αἱ πέρικες με τὸ ἀπότομον πέταγμα των, οἱ ἀετοὶ μᾶς συνοδεύουν ἀπὸ ὑψηλά, ἡ ὄλη φύσις μᾶς ἐνθαρρύνει καὶ προχωροῦμεν ἄδια κόπως με ἀκαταγώνιστον φαιδρότητα.

Φθάνομεν εἰς λόφον γραφικώτατον, ὅστις παρέχει καλλίστην θέαν καὶ πρὸς τὰ ἄνω καὶ πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ μανθάνομεν ἀπὸ τὸν ὁδηγόν μᾶς ὅτι μέχρι τοῦ σημείου τούτου εἶχε φθάσει πρὸς μὴνὸς Ἀγγλος στρατηγὸς με τὴν γυναῖκα καὶ τὰς κόρας του. Ἀνακόπτομεν ἐπὶ τινα λεπτὰ διὰ νὰ ἀντλήσωμεν νεῶς

δενάμεις κατόπιν τῆς κοπιώδους πορείας καὶ πείθομεν καὶ τὸν αἰσιότε προπορευόμενον κ. Σμίθ νὰ πράξῃ καὶ αὐτὸς τὸ ἴδιον μὲ μόνην τὴν δικαιολογίαν ὅτι τὰ ζῦθα εἶναι κουρασμένα καὶ ἔχουν ἀνάγκην νὰ βουκίσουν ὀλίγον. *Ὁ τόπος ἐδῶ εἶναι κεκαλυμμένος ἀπὸ ἀκμαίας ἐλαίας καὶ ρόμπλα, ἀνθὴ πολύχρωμα καὶ εἰδός τι μικρᾶς περιέρογυ πτέρης, ἐντὸς δὲ τῆς χαράδρας ἀπλώνονται πανύψηλοι ὄξυαί, τῶν ὁποίων τὰ φύλλα χρωματίζονται μὲ ἓν πρωτοφανές ἀνοικτὸν στυλινὸν πράσινον.*

Δὲν παραλείπομεν νὰ λάβωμεν μερικὰς φωτογραφίας τοῦ

ὑπερκειμένου μεγάλου λόφου τοῦ σπηλαιου καὶ μετὰ μικρὰν ἀνάπαυσιν συνεχίζομεν τὴν ἀνάβασίν μας προηγουμένου ὡς συνήθως τοῦ θαλεροῦ Σμίθ. Εἰσερχόμεθα τώρα εἰς τὸ βαθύσκιον δάσος τῶν ὄξυων, τὴν κοιτίδα αὐτὴν τῆς φυτικῆς ζωῆς, ὅπου τὰ φυτανάκια μὲ τὸν κίτρινοπράσινον κορμὸν τῶν καὶ τὰ ἄλλα δένδρα ἀμιλλῶνται ποῖον νὰ ὑψωθῇ ταχύτερον τῶν ἄλλων πλησιέστερον πρὸς τὸν ἀκτινοβόλον θεὸν τοῦ φωτὸς καὶ φαίνονται

ὡς εἴαν θέλουν νὰ φθίσουν τὰς κορυφὰς τῶν προσκειμένων ὑψομάτων.

Ἀνερχόμεθα μὲ εὐαγμοὺς τὸν ἀγχένα τοῦ ἀνωθεν λόφου κατόυντες ἀσφαλῶς ἐπὶ τῶν ξηρῶν φύλλων, τὰ ὁποῖα τὰ στερὰ δένδρα ἔστρωσαν πρὸς ὑποδοχὴν μας, μετ' ὀλίγον δὲ στρέφωμεν πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ κατευθυνόμεθα πρὸς τὸ σπήλαιον.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὑπέροχος εἰκὼν ἀνοίγεται ἐνώπιόν μας οἱ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τῆς χαράδρας λόφοι ἀποτελοῦν προήχων χορὸν ἐξόχου καὶ ἀφαντάστου μεγαλοπρεπείας ὑπὸ τὴν διαρκῆ

ἐναλλαγὴν τοῦ φωτὸς καὶ τῶν χρωμάτων. Ποῖος ἔραγε Σίσυφος τῶν οὐρανῶν ἐχάραξε τὰς τεθλασμένας καὶ γραφικὰς γραμμὰς τοῦ εὐάματου τούτου; Πάντες ἰστώμεθα ἐνσεὶ διὰ νὰ ἀκούσωμεν ἀπὸ κάποιου τὴν λέξιν «Ἐγὼ» ἀλλ' εἰς μάτην. Τὸ ὄν ἔχει δίκαιον νὰ κρύπτεται ἐντὸς τῶν ἐνεργῶν ἀτόμων τοῦ περιβάλλοντος, διότι τὸ σύμπαν διαρκῶς πανταχόθεν φωνάζει καὶ μᾶς ὑποδεικνύει: «Ἴδου Αὐτό».

Τὸ ἀεράκι παρήγε μυστηριώδη μελωδίαν διερχόμενον ἀπὸ τὰ φυλλώματα τῶν δένδρων καὶ οἱ αἰετοὶ ἐπέτιον σιωπηλοὶ εἰς τὰς πλαγιάς τῶν λόφων.

ΤΟ ΣΠΗΛΑΙΟΝ

Περὶ τὴν 1 μ.μ. φθάνομεν εἰς σπήλαιον, ἐν μικρῶν κοίλωμα εἰς τὴν βᾶσιν τεραστίας πέτρας, σκεπασμένον μὲ δοκοῦς

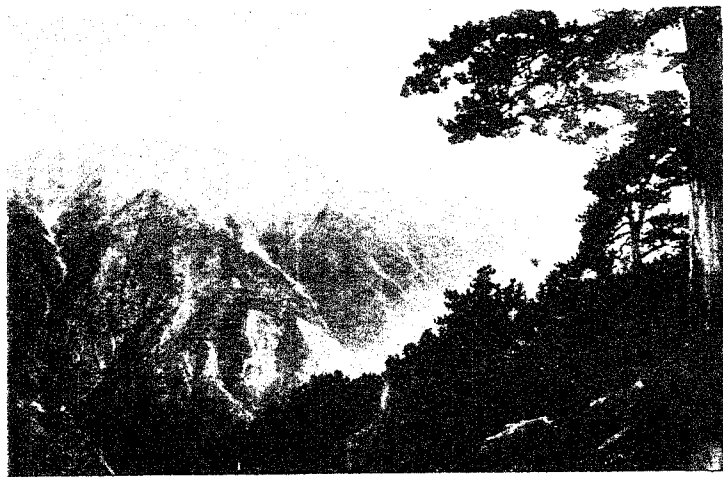
δεξιά και αριστερά. Είς τὸ μονοπάτι του και τὰς πλαγιάς δογιά-

ζουν τὰ ὠραῖα μὴ με λη-
σμόνει, οἱ μενεξέδες ἐσπαρ-
μένοι ἐδῶ και ἐκεῖ ἐπὶ τῆς
πλουσίας γλῶης, αἱ κίτρινα
μαργαίται, τὸ ἄγριον ἠδύο-
σμον και ἄλλα κίτρινα ἄνθη,
τῶν ὁποίων τὰ ὄνόματα
μόνος ὁ κ. Ἄτσελν ἠδύο-
νατο νὰ γνωρίζη. Τὰ ρόμι-
πολα ὑψοῦνται θριαμβευτι-
κῶς ἐνώπιόν μας. Κάτω εἰς
τὸ βάθος διαγράφεται μι-
κροσκοπικὴ ἢ στέγη τῆς Μο-
νῆς και ἀπέναντί μας ὀρθοῦ-
ται ὁ Μαῦρος Λόγγος.

Ὁ πιστὸς ὁδηγὸς μας

Νίκας ἐφορτώνει τὰς ἀποσκευὰς και κατέρχεται εἰς τὴν πλησίον

ρεμματιῶν διὰ νὰ πάρη νερό. Εἶναι και αὐτὸς εὐτυχῆς μαζί μας

και εὐθυμὸς και ἐκσπῆ εἰς τὸ ἀγαπημένο του μαλακῶν τραγοῦδι.
« Ἐγὼ εἶμαι ὁ γέρω Ὀλιμπίος στὸν κόσμον ξακουσμένος, ποῦ ἔχω
ἐξῆντα δυὸ κορυφές, σαράντα δυὸ βρυσοῦλες. Τὰ παρατόγια
ἐντὸς ὀλίγου φθάνουν γεμάτα, λαμβάνομεν ἐν βίᾳ τὸ πρόσημά
μας και πάντες κατάκοποι ἐξαπλοῦμεθα ἐπὶ τῆς γλῶης θαυμά-
ζοντες τὰς ἀπέναντι κορυφάς.

Μετ' ἀρκετὴν ὥραν ὁ κ. Σμιθ, πρῶτος ἐγείρεται μὴ θέλων
νὰ χάσῃ καιρὸν πολύτιμον και ζητεῖ ἀπὸ τὸν Νίκαν πληροφο-
ρίας διὰ τὸν Μαῦρον Λόγγον ποθῶν νὰ ἀνέλθῃ ἀμέσως εἰς τὰ
ὑψη ἐκεῖνα. Ὁ κ. Ἄτσελν, κ. Δούγκλας και ἐγὼ ἀντιτείνομεν
εἰς τὸ σκεδῖόν του ὑποδεικνύοντες ὅτι δὲν ὑπάρχει ἀρκετὸς χρό-
νος διὰ μίαν τοιαύτην ἀνάβασιν· μᾶς βοηθεῖ και ὁ ἐμπειρότερος
ἡμῶν Γεώργιος διαμαρτυρούμενος μὲ γενναϊότητα και λέγει ὅτι
ἡ κορυφή ἀπέχει 4 ὥρας ἀκόμη και ἐξάπαντος θὰ νικηθοῦν
ἐκεῖ ἐπάνω και θὰ ξεπαγιάσουν. Ἄλλὰ πάντα ταῦτα εἰς οὐδὲν
ἴσχυσαν· ὁ θαλερὸς γέρον ἐπέμεινε μὴ δεχθεὶς νὰ χάσῃ τὸ ὑπό-
λοιπον τῆς ἡμέρας και ἀμέσως ἐκκινεῖ ἀκολουθούμενος ὑπὸ μόνου
τοῦ νεαροῦ Μόζερ.

Οἱ ἄλλοι τρεῖς ἐμείναμεν ἔξω τοῦ σπηλαίου κλιόμενοι ἐπὶ
τῆς μαλακῆς γλῶης μὲ τοὺς μενεξέδες και τὰ ἀγαπητά μας μὴ με-
λησμόνει. Μετ' ὀλίγον ὁ κ. Ἄτσελν ἀκολουθεῖ τὸν πρὸς τὰ ἀρι-
στερὰ δρομίσκον τοῦ σπηλαίου και κατέρχεται εἰς τὴν χαράδραν
συλλέγων τὰ προσφιλή του ἄνθη και φωτογραφίζων τὰ πεῦκα.
Ὁ Νίκας ἐχρησιμοποίησε τὸν καιρὸν του μαζεύων ξύλα διὰ τὴν
φωτιάν, ἐγὼ δὲ και ὁ κ. Δούγκλας κατερχόμεθα εἰς τὸ νερό και
ἐκεῖ πλυνόμεθα και ξυριζόμεθα διότι ἐπιστεύσαμεν ὅτι αὔριον οἱ
θεοὶ θὰ μας θέλουν καθαρὸς εἰς τὴν κατοικίαν των. Μετὰ τὴν
συμπλήρωσιν τοῦ εὐπρεπισμοῦ μας διευθυνόμεθα πρὸς τὸ ἀπέ-
ναντι τῆς χαράδρας μέρος, ἀναβαίνομεν εἰς τὴν ῥάχιν και ἐκεῖ
καθήμεθα και θαυμάζομεν τὰ πρὸ ἡμῶν τοπεῖα. Πέριξ ἐγείρον-
ται ἀπότομοι βράχοι, εἰς τῶν ὁποίων εἰς τὴν κορυφὴν του σχη-

ματίζει θρόνον λευκόν, και μικράν κίττω ή θάλασσα φαίνεται ότι ήσυχάζει.

Η ΖΩΗ ΤΩΝ ΠΟΙΜΕΝΩΝ

Ἐξαίφνης παρουσιάζονται ἀπό τὸ ἀπέναντι μέρος δύο ζῶα, τὸ ἓν φορτωμένον μὲ δύο μεγάλους τενεκέδες και τὸ ἄλλο μὲ ἓν παιδάκι ἐπάνω του· ὁ ποιμὴν ἀκολουθεῖ ὀπίσω. Ἐντὺς ὀλίγον διέρχονται ἔμπροσθέν μας και μανθάνομεν ὅτι πηγαινῶν εἰς τὴν βρύσιν διὰ νερό. Παιδιάς χάριν λέγομεν εἰς αὐτοὺς ὅτι τὸ νερὸ εἶναι ἰδικόν μας και μόνον ἂν θέλωμεν θὰ τοὺς ἀφήσωμεν, ἀλλ' αὐτὸ φαίνεται ὅτι ἐλάχιστα τοὺς ἀνησύχησεν.

Τὸ παιδάκι εἶναι εὖμορφο, ξανθὸ και ντροπαλὸ και μὲ χαμόγελο ἀκακο μᾶς λέγει ὅτι ὀνομάζεται Κῶτσος, ἡμεῖς τὸ φιλοδοξοῦμεν μὲ ὀλίγην τσοκολάταν και οὕτω γινόμεθα πρῶτοι φίλοι. Καταβαίνομεν εἰς τὸ νερὸ μαζί, γεμίζουν τοὺς τενεκέδες, ποτίζουν τοὺς δύο ἵππους και ἔρωτῶ τὸν φίλον μας Κῶτσον ἂν θέλῃ νὰ μας δεχθῶν εἰς τὴν στάνην και νὰ μας δώσουν ὀλίγον γάλα. Ὁ πατήρ του μόλις ἤκουσε τὴν ἐπιθυμίαν μας ταύτην ἀμέσως μετ' εὐχαριστήσεώς μας ἀπηύθυνε πρόθυμον πρόσκλησιν και μᾶς προέτεινε νὰ ὑπάγωμεν μαζί του. Ἄλλ' ἡμεῖς δὲν τὸν ἠκολουθήσαμεν ἀμέσως ἀνῆλθομεν εἰς τὸ σπήλαιον πρῶτον, ἐλάβομεν ἓν παγοῦρι και μετὰ πορείαν 20 λεπτῶν ἐφθύσαμεν εἰς τὴν στροῦγγαν.

Τὴν ὥραν ἐκείνην ἀρμέγαν τὰ πρόβατα μᾶς ὑπεδέχθησαν μὲ ἓν ἐγκάρδιον «καλῶς ὤρισάτε παιδιὰ», μᾶς ἔδωκαν καθίσματα κάτω ἀπὸ ἓν ρόμπολον και μας προσέφεραν γάλα ἀπὸ τὴν καρδιάρα. Ἐννοεῖται ὅτι καθ' ὅλον αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ καικὸς σκύλος ἔμενε δεμένος πρὸς χάριν μας. Οἱ δύο φίλοι ἐπίομεν ἀρκετὰ ποτήρια ἀπὸ τὸ πηκτὸν και εὐγεστον ἐκεῖνο γάλα και παρεκάλεσαμεν και μᾶς ἐγέμισαν και τὸ παγοῦρι προσφέροντες και 5 δραχμάς, ἀντὶ τῶν ὁποίων μᾶς ἔδωκαν και μέγα τεμάχιον νο-

κοῦ τυροῦ. Ἐὐχαριστήσαμεν τοὺς φίλους μας ποιμέναις τοὺς ἀπεχαιρετήσαμεν διὰ χειραφίας και ἐπεστρέψαμεν εἰς τὸ σπήλαιον. Ἐδῶ ὁ ὀδηγὸς μας εἶχεν ἐτοιμάσει μεγάλην πυρὰν διὰ νὰ θερμυνθῶμεν.

ΑΚΑΙΡΟΣ ΑΝΑΒΑΣΙΣ

Ὅλιγα λεπτιὰ παρήλθον και καταφθάνουσι ὁ κ. Σμιθ̄ μετὰ τοῦ Μόξερ̄ και διηγοῦνται ὅτι μόνον ἠδυνήθησαν νὰ ἐπερβοῦν τὸν πρῶτον μέγαν λόφον και νὰ φθάσουν τὸ πρῶτον χιόνι και ἔστρεψάν πάλιν ἀμέσως πρὸς τὰ κάτω, διότι αἱ κορυφαὶ ἀπέιχον πολὺν ἀκόμη και δὲν ἦτο ἀνθρωπίνως δυνατὸν νὰ τὰς ἀνέλθουν χωρὶς νὰ νικηθοῦν. Ἐπανέρχεται και ὁ Κ. Ἄτσελν̄ και μας ὀμιλεῖ διὰ τὰ ἀγαστηρά του ἄνθη, τὰ ὄρατα πεῦκα και τὰς κορυφάς, τὰς ὁποίας ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ ἄριστα.

Ὅλοι ὁμοῦ οἱ 5 συνεκδρομεῖς καθήμεθα τώρα πλησίον τῆς πυρᾶς βράζομεν ἔντὸς ἑνὸς τενεκῆ τὸ γάλα διὰ νὰ πίουσι και οἱ ἄλλοι και λαμβάνομεν τὸ δεῖπνόν μας, ἀπλοῦν και ἀναίμακτον, ἀπὸ αὐγά. τυρὶ και γάλα. Ὁ κ. Σμιθ̄ φαίνεται κατάκοπος και μετανοημένος διὰ τὴν ἀποτυχοῦσαν ἀνάβασιν, πρᾶγμα δὲ θαυμαστόν, μᾶς δικαιώνει διὰ πρῶτην φοράν και ἐπαινεῖ ὅτι δὲν τὸν ἠκολουθήσαμεν.

Ὅριζεται ἐκ συμφώνου νὰ ἐγερθῶμεν τὴν ἐπαύριον εἰς τὰς 2 τὸ πρωὶ διὰ νὰ ἐπιχειρήσωμεν τὴν ἀνάβασιν μας εἰς τὴν κορυφὴν και προτείνω εἰς τὸν κ. Σμιθ̄, ἀφ' οὗ δὲν ἔγινεν ἀκόμη καμμία ζωικὴ θυσία και σπονδὴ, νὰ ἐτοιμάσῃ αὐτὸς στέφανον ἕξ ἀνθέων και ὡς ἱεροφάντης τῆς ἐκδρομῆς ν' ἀπαγγεῖλῃ προσευχὴν εἰς τοὺς θεοὺς εἰς τὴν ἰδίαν του γλῶσσαν, τὴν Ἀγγλικήν, μετὰ τὴν βεβαιότητα ὅτι οἱ Ὀλύμπιοι θὰ εὐχαριστηθοῦν ἀπὸ τοὺς νέους πιστοὺς των. Ἐκεῖνος ἀπαντᾷ ὅτι βιάζεται και δὲν ἔχει καιρὸν διὰ τοιοῦτον πρόγραμμα και τότε δηλῶ ὅτι ἐγὼ θὰ ἱεροφαντήσω ἀντὶ ἐκείνου ἔστεμμένος μὲ κλώνους ἀπὸ ρόμπολα και ἔστολισμένος μὲ μενεξέδες.

Ἡ ὥρα τώρα πλησιάζει πρὸς τὰς 9¹/₂. Οἱ τέσσαρες ἄλλαι κατεκλίθησαν γύρω ἀπὸ τὴν εὐεργετικὴν πυρὰν καὶ μόνος ἐγὼ ἔμεινα ἀγρυπνὸς ὀλίγον περισσότερον περιμένων νὰ ἐπέλθῃ τὸ πλήρες σκότος διὰ νὰ ἀλλάξω τὰς φωτογραφικὰς μου πλάκας ἀλλ' ἔμαθον ὅτι ἡ ἀνταύγεια ἐκείνη τοῦ φωτὸς διατηρεῖται ἐπάνω εἰς τὸ βουνὸ καὶ πέραν τῶν δέκα καὶ διὰ νὰ μὴ χάνω πολύτιμον ἀνάπαυσιν ἐξετέλεσα τὸ ἔργον μου χρησιμοποιῶν τὸ ἐπανωφόριον καὶ τὸ ἀδιάβροχόν μου καὶ βοηθούμενος ὑπὸ τοῦ ἀγαθοῦ Νίκα. Μετὰ τοῦτο ἔλαβον καὶ ἐγὼ τὴν θέσιν μου πλησίον τῶν ἄλλων. Τὸ ψῦχος εἶναι ἀρκετὰ αἰσθητὸν ἀπὸ τὸ ἐν μέρος θερμαινόμεθα, ἀπὸ τὸ ἄλλο κρυώνομεν καὶ πότε πότε ἐγειρόμεθα καὶ πλησιάζομεν περισσότερον εἰς τὴν πυρὰν διὰ νὰ θερμάνωμεν τὴν πλάτην μας ὅταν μάλιστα ἡ νύξ προεχώρησε περισσότερον, τὸ κακὸν ἐκορυφώθη διότι πάντες ἐκτὸς τοῦ κ. Σμιθ εἴχομεν κοιλιακὰς ἐνοχλήσεις ἀπὸ τὸ γάλα.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΚΟΡΥΦΑΣ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΟΥ

Ἐπὶ τέλους ἡ ὀρισμένη ὥρα ἔφθασεν· ἐγειρόμεθα, προγευματίζομεν μὲ ἄρτον καὶ τεμάχιον τυροῦ, λαμβάνομεν τὴν φωτογραφικὴν μας μηχανήν, πείθομεν μετὰ πολλοῦ κόπου τὸν κ. Σμιθ νὰ λάβῃ μαζί τὸ ἀδιάβροχόν του καὶ τὴν τελευταίαν στιγμήν οἱ τρεῖς μας φίλοι μᾶς δηλοῦν ὅτι εἶναι ἀσθενεῖς ἀπὸ τὰ κοψίματα καὶ δὲν δύνανται νὰ μας ἀκολουθήσουν.

Περὶ τὴν 3ην ὥραν ἐκκινουῦμεν· προηγεῖται κατ' ἐκλογὴν ὁ ὁδηγός μας, ἀκολουθῶ ἐγὼ καὶ ἔπειτα ὁ κ. Σμιθ ἐνιευταλμένος νὰ ἀκολουθῇ πιστῶς τὰ βήματά μας ἐπειδὴ δὲν βλέπει καλῶς

τὴν νύκτα. Ἐναβαίνομεν πλαγίως τὸ μοναπάτι τοῦ σπηλαίου· παντοῦ μᾶς κυκλοῦσιν ἀμαυρὰ σωρεῖαι· αἱ μαῦραι σιλουέτται τῶν δένδρων κυριαρχοῦν ἐμπρὸς μας, τὸ βάθος τῆς χαράδρας καλύπτεται μὲ ἓνα μυστηριώδη κατάμαυρον πέπλον καὶ ἀπὸ ἐπάνω οἱ βράχοι ἴστανται ὡς Σφιγγες ἔτοιμοι νὰ κατακαλίσουν ἐπάνω μας. Ἡ σιωπηλότης καὶ ἡ ἡρεμία τῆς σκοτεινῆς αὐτῆς νυκτὸς ἦσαν ἀκατανίκητοι.

Ὅταν ἀνῆλθομεν εἰς τὸν αὐχένα τοῦ λόφου, εἶδομεν τὴν Σελήνην νὰ ρίπτῃ τὸ μελαψόν τῆς φῶς, ν' ἀργυρώνῃ μίαν γραμμὴν εἰς τὸν Θερμαϊκὸν καὶ νὰ παίξῃ εἰς τὸ σκότος μὲ τὰ νερὰ ἀκολουθουμένη πιστῶς ὑπὸ τῆς Ἄφροδίτης. Ἡ θάλασσα φαίνεται ὡς ἰσόπεδος ἀμαυρὰ ἐπιφάνεια καὶ μὲ τὰ καταμέλανα κράσπεδα τῶν βουνῶν ὀλόγυρά της ὁμοιάζει μὲ παμμέγιστον φρεᾶρ ἐκ τοῦ ὁποῦ ἀδιακόπως πίνει ἡ νύξ. Τὸ πᾶν φαίνεται ὅτι κυλλίεται εἰς τὸ χάος, κατεχόμενον ὑπὸ μυστηρίου.

Ἄνερχόμεθα ἀδιακόπως ἀλλὰ καὶ μετὰ δυσκολίας τὸν παμμέγιστον καὶ ἀπόκρημνον λόφον, ἰδρῶς ἄφθονος μᾶς περιβρέχει καὶ ἀναγκαζόμεθα νὰ σταματῶμεν ἐκάστην ἡμίσειαν ὥραν διὰ νὰ διευκολύνωμεν τὴν ἀναπνοήν μας. Τὸ ἀεράκι ψιθυρίζει ἀκατανόητα· τὸ φεγγάρι εἶναι τώρα παρὰ κάτω καὶ ρίπτει ζωηρότερον τὰ ἀργυρὰ του φιλιὰ εἰς τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἀστέρια ἀνοικοκλείουν τὰ μάτια των καὶ ὁμοιάζουν μὲ περίεργα σημεῖα ἀγνώστου οὐρανοῦ μουσικῆς. Ἡ μακρὰ νύξ χλευάζει τὸ βλέμμα μας καὶ περιορίζει τὴν σκέψιν μας.

Διαρκῶς προχωροῦμεν πρὸς τὰ ἄνω ἐνδυναμούμενοι ὑπὸ τοῦ πόθου νὰ φθάσωμεν νὰ καθίσωμεν πρῶτοι εἰς τὸν θρόνον τῆς Ἡοῦς· ἀλλ' ἡ ἀνταύγεια τοῦ πλησιάζοντος φωτὸς τρέχει περισσότερον ἀπὸ τοὺς πόδας μας καὶ τὴν ἐπιθυμίαν μας ἀκόμη καὶ ἐντὸς ὀλίγου μᾶς προφθάνει. Στρέφομεν τὰ βλέμματα πρὸς τὰ ὀπίσω· ἡ ροδοδάκτυλος αὐγὴ ἀνοίγει ἀθορύβως τὰς χαλκὰς της πύλας καὶ ἀπλώνει τὸν ἐκ πορφύρας πέπλον της εἰς τὸν ὀρίζοντα, τὴν

θάλασσαν και τὰ βουνά· ἡ μυστηριώδης ζοφερὰ σκιά τῶν χα-
ραδρῶν διαλύεται και μετ' ὀλίγον ἀρχίζει νὰ κυλίσται εἰς τὸ
ἀχανές καταπόφυρος ὁ φωτοβόλος Ἀπόλλων, ἀφ' οὗ ἔστειλε τὸν
πρῶτον φωτεινὸν χαιρετισμὸν εἰς τοὺς θεοὺς ἐπὶ τῶν ὑψηλῶν κο-
ρυφῶν. Τὸ θέαμα εἶναι ἀφαντάστως ὄρατον. Ἐνικήθημεν, ὑπὸ
τοῦ λαμπροῦ θεοῦ ἀνέκραξα και πάντες ἀποκαλυπτόμεθα διὰ τὰ
χαιρετίσωμεν τὸν πορφυρογέννητον θεὸν τοῦ μειδιήματος· Χαῖρε
ὦ Ἀπολλων, χαῖρε θεὸ τοῦ φωτός, τῆς ἀληθείας, τοῦ δικαίου, τῆς
ἐλευθερίας και παντὸς καλοῦ».

Βαθμηδὸν πλησιάζομεν εἰς τὰ ἀνώτατα ὕψη· ὁ ἀνήφορος
καθίσταται δύσκολος και πολὺ κουραστικὸς· εὐρισκόμεθα μακρὰν
παντὸς ἴχνους διαβάσεως και περιπατοῦμεν ἐπάνω εἰς τὰς πέτρας
και τὰ τρόχαια ἔχοντες κάτωθεν ἡμῶν ἀποτρόπαια βάρη. Τὸ
νερὸ μας ἔχει σωθῆ και βρέχομεν τὸ στόμα μας λαμβάνοντες ἀπὸ
τὸ ὀλόγυρά μας σωριασμένον χιόνι. Ἀνερχόμεθα ἀκαταπαύστως·
εἰς ἓν σημεῖον ἡ ἀνωφέρεια καθίσταται τρομακτικὴ· εἶναι ἀδύ-
νατον ν' ἀνέλθωμεν χωρὶς κίνδυνον νὰ κρημνισθῶμεν εἰς τὰ
πετρῶδη πλευρὰ τοῦ κάτωθι ἀπαισίου κρημνοῦ. Κάμπτομεν πρὸς
τὰ ἀριστερὰ και ἀναρριχώμεθα ἀσφαλέστερον ἀπὸ μίαν σχισμὴν.
Φθάνομεν τὰ ἀνώμαλα ἐπίπεδα τοῦ προφήτου Ἡλία, ὑπερβαί-
νομεν ταχέως τὰ χιόνια και εὐρισκόμεθα πλέον εἰς τὴν βᾶσιν τῆς
τελευταίας κορυφῆς ἀνυπόμονοι νὰ ἀνέλθωμεν και εἰς αὐτήν.
Ἐδῶ ἀναπαυόμεθα ὀλίγον και λέγω εἰς τὸν κ. Σμίθ, ὁ ὁποῖος
δεικνύει σημεῖα κοπῶσεως, ὅτι ἐπὶ τῆς κορυφῆς εὐρίσκειται στέ-
φανος δάφνης, μὲ τὸν ὁποῖον θὰ στεφανωθῆ ἑκείνος, ὅστις
θ' ἀνέλθῃ πρῶτος.

Ἡ θριαμβευτικὴ ἀνάβασις ἐπὶ τέλους ἀρχίζει και μετὰ βα-
ρὴν κόπον ἡμισείας ὥρας εὐρισκόμεθα πλησίον τοῦ ποθητοῦ
τέρματος. Ὁ κ. Σμίθ κουρασμένος παρακαλεῖ νὰ καθίσωμεν.
Ἐγὼ μὲ ὀλίγα ταχέα βήματα πατῶ πρῶτος τὴν κορυφὴν και ἀνα-
φωνῶ «ἐνίκησα, ὁ στέφανος ἀνήκει τώρα εἰς ἐμέ»· ἀλλ' ἐνεθυ-
μήθην ὅτι ἡ ἐπιθυμία μου ἦτο νὰ καθίσω πρῶτος εἰς τὸν θρό-

νον τῆς Ἡοῦς, πρῶτος νὰ ἐνδυθῶ τὴν πορφύραν τοῦ Ἀπόλλωνος
και ἐστεμμένος μὲ ἀγνὰ ἄνθη νὰ ἐξαγνίσω τὴν ψυχὴν μου και
τὴν σκέψιν μου και ὡς ἱεροφάντης ν' ἀπαγγείλω προσευχὴν
πρὸς τοὺς θεοὺς· και ὁμοως τώρα ἦτο ἡ ὥρα 7¹/₂· ἀφῆκα λοιπὸν
τὸν στέφανον διὰ τὰ στέψη τὴν κεφαλὴν κανενὸς ἄλλου τοῖμι-
ροτέρου Ἑλληνοσ ἢ προσκόπου Ἀγγλοσ ἢ Ἀμερικανοῦ, ὁ ὁποῖος
θὰ δυνηθῆ νὰ ἀναβῆ ταχύτερον ἐμοῦ· Ὁ στέφανος τῆς δάφνης
μένει διαρκῶς ἐκεῖ.

Καταφθάνει και ὁ γηραιὸς Σμίθ μετὰ τοῦ ὀδηγοῦ και οἱ
τρεῖς ὁμοῦ ἀνερχόμεθα εἰς τὸ μικρὸν ἀπὸ πλάκας πεζοῦλι και
ἐπισκοποῦμεν τὰ περίεξ· τὸ θέαμα ἐκτυλίσσεται πρὸ ἡμῶν μεγα-
λοπρεπές· τεράστιος κύκλος διαγράφεται εἰς τὸ ἀχανές μὲ κέντρον
τὸν ὑψηπετῆ Ὀλυμπον. Πρὸς Α. βλέπομεν τὸν Θερμαϊκόν, τὸ
Ἅγιον Ὄρος και θαλάσσας ἀτελειώτους, πρὸς Β. φαίνονται τὸ
Καρὰ — Μπουρνοῦ, ὁ κόλπος τῆς Θεσσαλονίκης και ἡ πόλις
αὐτῆ λίαν μικροσκοπικὴ, ὁ Ἄνω Ὀλυμπος, αἱ πεδιάδες τῆς
Μακεδονίας και μακρὰ σειρὰ βουνῶν πρὸς Δ. ὑψοῦνται τὰ
Ἡπειρωτικὰ ὄρη και πρὸς Ν. ἀπλοῦνται αἱ Θεσσαλικαὶ πεδιάδες
και ὁ Κίτσαβος. Δυστυχῶς ἡ ὀμίχλη μᾶς ἐμποδίζει νὰ ἴδωμεν
περισσότερον μακρὰν.

Τρώγομεν ὀλίγον ψωμότυρον και δοκιμάζομεν νὰ λυώσωμεν
ὀλίγον χιόνι διὰ τὰ μαζεύσωμεν νερὸ εἰς τὰ παγοῦρι μας, ἀλλ'
ὁ ἀῆρ εἶναι ψυχρότατος και μόλις κατορθοῦμεν νὰ συλλέξωμεν
ὀλίγας σταγόνας. Οἱ λίθοι, ἐπὶ τῶν ὁποῖων καθήμεθα, εἶναι ὡς
πάγος.

Ὁ κ. Σμίθ κρυώνει και ἀνησυχεῖ και ἀναγκάζεται νὰ κα-
τέλθωμεν πλησίον πετρῶδους ἐξοχῆς πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος,
ὅπου πράγματι εὐρομεν κάποιαν ἱκανοποίησιν. Λαμβάνω μερι-
κὰς φωτογραφίας και περιεργαζόμεθα τὴν πρὸ ἡμῶν ἀπόκρημον
και βραχώδη κεντρικὴν κορυφὴν Σχολεῖον· ἡ ὑπερήφανος

αὐτὴ θέσις, ἡ κατοικία τῶν θεῶν, ἀποτελεῖται κυρίως ἀπὸ

τρεις κορυφάς : ἡ μία, ἡμικυκλική, ἐκτείνεται ἀπὸ ἀνατολῶν πρὸς δυσμὰς καὶ ἐνώνει τὴν ἀνατολικὴν καὶ δυτικὴν χαράδραν, ἡ ἄλλη προσκεκολλημένη εἰς αὐτὴν ὑψοῦται πρὸς μεσημβρίαν καὶ μεταξὺ τῶν δύο ἀνακύπτει τρίτη κορυφὴ λίαν ἀπότομος.

Ἐνῶ ἐθαυμάζομεν τὸ Σχολεῖον, σιγανή, μελίρρυτος καὶ μυστηριώδης μελωδία φθάνει μέχρις

ἡμῶν : οἱ θεοὶ καταυγαζόμενοι ὑπὸ τοῦ θείου Ἀπόλλωνος ψάλλουν, ἐνῶ οἱ οὐρανοὶ χαμηλώνουν, τὸν ὕμνον τοῦ φωτός, τῆς ἀληθείας, τῆς ἀρετῆς, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας. Δὲν φέρουν οὔτε διαδήματα, οὔτε μήτρας ἢ ποιμενικὰς ράβδους, οὔτε χρυσὰ ἄμφια, οὔτε κωδωνίσκους, ἀλλ' ἄσκεπεῖς, μὲ τὸν λευκὸν ἐκ χιόνος χιτῶνα καὶ τὴν πορφύραν τοῦ Ἀπόλλωνος, ψάλλουν τὸ μυστικὸν τῆς ψυχῆς τῆς Ἀνθρωπότητος καὶ καλοῦσι τὴν σκιρτῶσαν δημιουργίαν νὰ ἀνάψῃ τὴν λυχνίαν τῆς ψυχῆς τῆς. Αἱ πέντε τοῦ ἡμικυκλίου κορυφαί, ἀντιπροσωπεύουσαι τὰς

ὄρας τῆς ἡμέρας καὶ τοῦ φωτός, χορεύουν τὸν χορὸν τῆς ἐκφάνσεως τῆς ζωῆς. Αἱ πλαγίαι μὲ τὴν μαρμαρωμένην θεὰν τῶν βράχων Ἠχὼ ἐπαναλαμβάνουν πολλάκις τὸν ὕμνον εἰς τὴν χαίνουσαν χαράδραν τῆς Δημιουργίας καὶ θεία μυσταγωγία τελεῖται μεταξὺ τῆς Δημιουργίας καὶ τοῦ Δημιουργοῦ, ἐνῶ κάτω ῥεεῖ ἀκαταπαύστως ἡ πηγὴ τῆς ζωῆς ζητοῦσα νὰ μάθῃ τὸ μυστικὸν τῆς.

Ἡ σταυροειδῆς ἀπότομος κορυφὴ τοῦ Σχολεῖου ὑπενθυμίζει τὸν Γαλιλαῖον ἐσταυρωμένον : γυμνός, μὲ τὴν πληγωμένην Αὐτοῦ πλευρὰν χαίνουσαν πρὸς τὴν χαράδραν, ἀφήνει νὰ ῥεῖ ἀφθονοῦν τὸ πνευματικὸν Του αἷμα· μὲ τὴν μίαν χεῖρα δεικνύει τὴν ἡμέραν καὶ τὴν ἐλευθερίαν καὶ μὲ τὴν ἄλλην τὴν κελαινὴν νύκτα καὶ τὸν δεσποτισμὸν. Τὸ ἡμικύκλιον τῶν θεῶν ἔχει ἐστραμμένα τὰ βλέμματά του πρὸς τὴν ροὴν τοῦ θείου αἵματος, ἐνῶ Αὐτὸς καλεῖ πᾶσαν τὴν ἀνθρωπότητα νὰ πῖν ἔξ αὐτοῦ καὶ γαληνιαῖος προσβλέπει πρὸς τὴν Δημιουργίαν καὶ δίδει χεῖρα βοηθὸν εἰς ἐκείνους, οἱ ὅποιοι θέλουν νὰ ἀνέλθουν τὸν Γολγοθᾶν τῆς ἀγάπης, τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ἐλευθερίας. Πέριξ αὐτοῦ οἱ δώδεκα Ἀπόστολοι ψάλλουν τὸν ὕμνον τοῦ θυσιασθέντος Ἀρνίου ἄσκεπεῖς, φέροντες χιτῶνα λευκὸν καὶ γλαμίδα πυρόχρουν.

Ἡ θεία λειτουργία ἱεραργεῖται καὶ δευτέραν φορὰν· μετέχουν τώρα καὶ πᾶσαι αἱ θεαί : δὲν φέρουν οὔτε ἐνδύματα πολυτελῆ, οὔτε τρίχαπτα, οὔτε ἄλλα κοσμηματα, ἀλλ' εἶναι ἐνδεδυμένοι μὲ ἄσπιλον ποδήρη ἐσθῆτα καὶ ἱμάτιον πορφυρούμενα ὑπὸ τοῦ φωτοβόλου Φοίβου καὶ σεμναὶ κάθηνται εἰς τὸ ἄκρον παρὰ τὴν φοβερὰν χοάνην τῆς Δημιουργίας.

Μεγαλοπρεπῆς ὑψοῦται μεταξὺ τῶν ἄλλων ἡ κορυφὴ

τοῦ Βενιζέλου φέρουσα κεχαραγμένον μὲ αἰώνια γράμματα τὸ ὄνομα τοῦ δημιουργοῦ τῆς Μεγάλης Ἑλλάδος καὶ τῶν ἡρώων τῆς· ὁ μέγας αὐτὸς νοῦς προσπαθεῖ νὰ ἀνάψῃ ἐκ τοῦ θείου φωτὸς τὸν πυρσὸν τοῦ Ἑλληνικοῦ πνεύματος καὶ νὰ θέσῃ πάλιν τὴν Μητέρα τῶν Θεῶν καὶ τοῦ Ὁραίου ἐν τῇ πρωτοπορείᾳ τῆς Ἀνθρωπότητος.

Ἄνωθεν, ἐπὶ τῆς ἰδικῆς μας κορυφῆς, βλέπω τὸν πρῶτον πολίτην τῆς Μεγάλης Βρετανίας Λούδ Τζῶρτζ, μὲ κόμην πλουσίαν, ἡγέτην ἄριστον τῆς Δημοκρατικῆς ἰδέας, ἔχοντα ἀνημμένην τὴν δαῖδα τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐλευθερίας καὶ ζητοῦντα νὰ ὀδηγήσῃ τὴν ἀνθρωπότητα.

Εἰς τὴν ἀπέναντι κορυφὴν τῆς Μεταμορφώσεως βλέπω τὴν πολιὰν καὶ σιδηρᾶν μορφήν τοῦ Κλεμανσώ, τοῦ μεγάλου τέκνου τῆς Γαλλίας, ἡ ὁποία μεταμορφοῦται ἀπὸ πνευματικῆς εἰς ὕλικήν.

Ἄλλ' ὁ χρόνος, ὡς μέγας ὁδοστρωτήρ, καταρρίπτει καὶ ἐξαλείφει τὰς στυλπνότητας, ἐξεγείρει τὸ πνεῦμα καὶ πάντας καλεῖ εἰς τὸ καθῆκον τῆς δημιουργίας καὶ τῆς ἐργασίας· καὶ τότε μόνον ἡ Δημοκρατία θεῶν καὶ ἀνθρώπων συντελεῖται πλήρης, ἐπανευρίσκει καὶ αὐτὴν εἰς τὸν δρόμον τῆς, ἐκβάλλει ἀπὸ τὴν ἀνθρωπότητα τὸ ἐπάρατον μῖσος καὶ τὴν φρικώδη κακίαν, βοηθεῖ αὐτὴν νὰ ἀποδιώξῃ τὴν ἀποτροπαίαν βίαν καὶ κτίζει ἐν τῇ ψυχῇ τῆς τὸν ναὸν τῆς Δικαιοσύνης καὶ τῆς Ἐλευθερίας. Τὸ Σχολεῖον τοῦ Ὀλύμπου εἶναι πραγματικὴ ἀκτινοβολία τοῦ Σύμπαντος. Νῦν δὲν ὑπάρχει ἐκεῖ.

Ὁ κ. Σμιθ μᾶς ἀναγγέλλει ὅτι ἡ ἡμέρα αὕτη εἶναι ἡ ἐπέτειος τῆς γεννήσεώς του καὶ ἄγει πλέον τὸ 69 ἔτος τὸν συνε-

χάριον διὰ τοῦτο καὶ τῷ ἠγχήθην νὰ ἐστιάσῃ τὴν ἑκατονταετηρίδα του μετὰ τῶν Ὀλυμπίων.

Ὁ ψυχρὸς ἄνεμος μᾶς ἀναγκάζει νὰ κατέλωμεν εἰς τὰς ὑποχωρείας τοῦ Προφήτου Ἡλία παρὰ τὴν χαράδραν. Ἐδῶ, ἐνῶ ἀνεπαυόμεθα ὑπὸ τὴν ἡπιάν θερμότητα τοῦ Ἡλίου, μᾶς ἐπεσκέφθη μὲ τὰς ταλύπας τῶν πυκνῶν νεφῶν τοῦ ὀνεφεληγρέτης Ζεῦς: Σύννοος ὁ ὑπεράνθρωπος, μὲ ζοφερὸν καὶ φοβερὸν βλέμμα διήλθεν ἀθροῦβως πρὸ ἡμῶν

πληρῶν μυστηρίου τὰ κατακυλιόμενα νέφη. Ἐχαιρέτισαμεν τὴν διάβασιν τοῦ Μεγάλου Θεοῦ καὶ εὐχαριστημένοι ἠρχίσαμεν πλέον νὰ κατερχώμεθα. Καθ' ὁδὸν τρώγομεν διαρκῶς ἀπὸ τὰ χιόνια τῶν Ὀλυμπίων καὶ κόπτομεν ἄνθη βαθυκύανα μὲ τέσσαρα μεγάλα φύλλα, εἰς τὰ ὁποῖα καὶ δίδομεν ὄνομα πρόχειρον ἀλλὰ καὶ ἀρμόζον: «ἄνθη τοῦ Διός».

Μετὰ 3 1)2 ὥρῶν κατάβασιν φθάνομεν τὸν ὀγκώδη λόφον τοῦ σπηλαίου καὶ ἐντὸς ὀλίγου στρέφοντες πρὸς τὰ δεξιὰ εὐρισκόμεθα πρὸ τοῦ σπηλαίου αὐτοῦ πλήρεις χαρᾶς καὶ ἐνθουσιασμοῦ διὰ τὸ μέγα κατόρθωμα. Οἱ φίλοι μας, κατακεκλιμένοι τότε, ἠγγέρθησαν ἀμέσως, μᾶς ἐχαιρέτισαν διὰ θερμῆς χειραψίας,

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

μάς συνεχάρησαν και με προσοχήν μεγάλην ἤκουσαν τὰς διηγήσεις μας. Παρεθέσαμεν ἀμέσως γεῦμα, λιτότατον, ἐν μέσῳ ἀφθάστου χαρᾶς και εὐθυμίας και ἤκούσαμεν τοὺς κ. Μόξερ και Δούγκλας νὰ δηλοῦν ἐπιμόνως ὅτι θὰ ἀνέλθουν και αὐτοὶ εἰς τὰς θείας τοῦ Ὀλύμπου κορυφάς. Ὁ κ. Σμιθ ἀντιτίθεται ἰσχυρίζομενος ὅτι βιάζεται νὰ καταβῆ ἀλλὰ και αὐτοὶ μένουν ἀμετάπειστοι.

ΔΥΟ ΤΟΛΜΗΡΟΙ ΑΝΑΒΑΤΑΙ

Ἡ ὥρα εἶνε ἤδη 3 μ.μ. οἱ δύο θριαμβευταὶ ἀναπνόμεθα εἰς τὴν σκιάν τῶν δένδρων ἐπὶ τῆς ἀνθοστολιστοῦ χλόης και οἱ δύο τολμηροὶ νεαροὶ Ἀμερικανοὶ ἀπὸ κοινοῦ ἀποφασίζουν νὰ φύγουν ἀμέσως. Λαμβάνουν μαζί τὸ δεῖπνόν των και τὰ σκεπάσματά των και περὶ τὰς 4 ὥρας ἐκκινοῦν. Τοὺς ἐκφράζομεν τὸν θαυμασμόν μας διὰ τὸ θάρρος των, προχείρως δίδομεν εἰς αὐτοὺς τὸ σχεδιάγραμμα τῆς ἀναβάσεως και τοὺς συμβουλεύομεν

νὰ ἐκλέξουν τόπον ὑψηνέμον εἰς κανένα βράχον διὰ τὸ βράδυ εἰς τὴν θέσιν Πετρόστρουγγες και νὰ μὴ παραλείψουν νὰ μαζεύσουν ξύλα διὰ φωτιάν.

Ὀλίγον μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τῶν φίλων μας ὁ κ. Ἀισέιν με δώδηγῃσεν εἰς τὸ βράθος τῆς χαράδρας εἰς τοποθεσίαν μαγευτικὴν, ἀπὸ τὴν ὁποίαν φαίνονται ὠραιόταται αἱ κορυφαὶ και ὁ μαῦρος Δόγγος· ἐκαθήσαμεν ἐκεῖ ἐπὶ πολὺ θαυμάζοντες τὰς διαφοροὺς ἀπόψεις και πρὸς τὸ ἐσπέρας ἐπεστρέψαμεν πάλιν εἰς τὸ καταφύγιόν μας. Ἐδειπνήσαμεν με ὄρεξιν, ἐκοιμήθημεν ἀναπαιτικώτατα πλησίον τῆς ζωογόνου πυρᾶς και λίαν πρῶι τὴν ἐπομένην ἠγέρθημεν ἀνήσυχοι διὰ τοὺς τολμηροὺς ἀναβάτας. Μᾶς ἔρχονται χαρωποὶ περὶ τὴν 10ην ὥραν, διηγοῦνται πῶς ἔξενύκτησαν εἰς τὸ βουνὸ και πῶς ἀνέβησαν εἰς τὴν κορυφήν τοὺς συγχαίρομεν διὰ τὴν τόλμην των και συμμερίζομεθα τὴν ἀπειρον χαρὰν των. Ὁ κ. Σμιθ παρατηρεῖ μετ' εὐχαριστήσεως ὅτι οἱ Ἀμερικανοὶ ἀνοίγουν ὄλοεν νέους δρόμους και οἱ κολακευθέντες φίλοι μας προσθέτουν ὅτι ἦτο ἀδύνατον νὰ κατέλθουν εἰς τὸν δὲν ἐπάτων τὴν κορυφήν τοῦ Ὀλύμπου : ἀφήνω τὴν τολμηρὰν ἀλλὰ και εὐγενῆ πρᾶξιν των παράδειγμα διὰ πάντα Ἑλληνα πρόσκοπον.

ΠΡΟΣ ΤΑ ΚΑΤΩ

Μετὰ πρόχειρον πρόγευμα ἐτοιμαζόμεθα πρὸς ἀναχώρησιν. Ὁ Νίκας φέρει τὰ ζῶα, φορτώνει τὰς ἀποσκευὰς μας και περὶ τὴν 11ην ἐκκινοῦμεν πλήρεις ἐνθουσιασμοῦ και κάπως περίλυποι ὅτι δὲν ἔχομεν περισσότερα τροφίμα διὰ νὰ μείνωμεν ἐκεῖ μερικὰς ἀκόμη ἡμέρας. Ὁ κ. Σμιθ ἐξ ἄλλου δὲν θέλει νὰ χάσῃ οὔτε λεπτόν διότι ἐπείγεται νὰ φύγῃ τὸ ταχύτερον εἰς τὴν Ἀγγλίαν και διὰ τοῦτο πάντοτε εἶναι βιαστικὸς και πρῶτος εἰς τὸν δρόμόν μας.

Καταρχόμεθα πρὸς τὸ Μετόχι συλλέγοντες ἄνθη και βλέποντες μετὰ θαυμασμοῦ τὰς πλαγιάς, τοὺς λόφους, τὰ δένδρα, τὰ δάση, δισχομέθα ἀπὸ τὸ δάσος τῶν ξυῶν, γυρίζομεν διαφοροὺς λόφους και με χαρὰν ἀντικρύζομεν τὰς κάτωθι ἀπλουμένας ὠραιότατας ἐκτάσεις και πότε - πότε με θαυμασμόν στρέφομεν

πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ χαιρετῶμεν τὰς κορυφὰς μὲ λύπην ἀλλὰ καὶ ὑπερηφάνειαν διότι ἡμεῖθα καὶ ἡμεῖς μίαν ἡμέραν κυρίαρχοὶ τῶν. Ὁ κ. Ἀτσελὺ ἀσχολεῖται συλλέγων πάντοτε ἄνθη, πέτρας καὶ πᾶν περιέργον φυτὸν.

Ἡ κἀθοδος γίνεται συνεχῆς μὲ ὀλίγους μόνον σταθμοὺς εἰς τὰ θελκτικώτερα μέρη, τὰ ὁποῖα βλέπουν πρὸς τὴν μεγαλειώδη βαθεῖαν χαράδραν, καὶ μετὰ πέντε ὥρας φθάνομεν εἰς τὸν λόφον Κανάλια, ὅπου οἱ Σαρακατσαναῖοι ποιμένες ἔχουν τὰς καλύβας τῶν. Ἐδῶ ἐσταθμεύσαμεν πλησίον τῆς μεγάλης κρήνης μὲ τὸ πολὺ καὶ κρῦο νερὸ, ἠγοράσαμεν μερικὰ αὐγά, τὰ ὁποῖα μᾶς ἔβρασαν αἱ νεαρὰὶ ποιμενίδες, ἐφάγομεν μερικὰ ἕκαστος χωρὶς ψωμί καὶ ἐπίομεν ἀπλήστως ἀπὸ τὸ γευστικώτατον νερὸ τῆς κρήνης· ἔπειτα ἀνεπαύθημεν ὀλίγον εἰς τὰς σκιὰς τῶν πλησίον δένδρων παρακολουθούμενοι περιέργως ἀπὸ μικρὰ ἀγόρια καὶ εὐμορφα κοριτσάκια, τὰ ὁποῖα ἐκράτουν τὰς ρόκας τῶν καὶ διαρκῶς ἔνηθον.

ΜΕΤΟΧΙ

Μετὰ μίαν ὥραν συνεχίζομεν τὸν δρόμον μας καταβαίνοντες ὅλας ἐκείνας τὰς ἀταλειώτους πλαγιάς γεμάτας μὲ δένδρα καὶ ἔσπαρμένας μὲ πτέρην καὶ ἄνθη, κάμνομεν ἕνα μικρὸν σταθμὸν εἰς τὸ νερὸ τοῦ Ὑδραγωγείου καὶ μετὰ 2 1/2 ὥρας, περὶ τὴν 5 μ.μ., εὗρισκόμεθα εἰς τὸ Μετόχι, ἐξάρτημα τῆς Μονῆς τοῦ Ἀγ. Διονυσίου, ἐν μέσῳ πλουσιωτάτης φυτείας.

Εἰσερχόμεθα εἰς τὴν λιθόστρωτον αὐλὴν καὶ πρῶτον πρᾶγμα προσπίπτει εἰς τὴν παρατήρησίν μας αἱ δύο κρήναι μὲ ἄλλην τρίτην πλαγιῶς καὶ ἐν ἐπίμηκας πεζοῦλι πρὸς μεσημβρίαν. Σπεύδομεν ἀμέσως ἐκεῖ, πλυνόμεθα καὶ πίνομεν ὀλίγον. Ἐν τῷ μεταξὺ ἔρχεται ὁ εὐτραφέστατος ἠγούμενος Εὐγένιος καὶ μας ὑποδέχεται εὐμενέστατα, μᾶς ἐρωτᾷ μετ' ἐνδιαφέροντος πῶς ἐπεράσαμεν εἰς τὸν Ὀλυμπον, διατάσσει νὰ μεταφέρουν τὰς ἀποσκευὰς

μας εἰς τὸν ξενῶνα καὶ μετ' ὀλίγον καὶ ἡμεῖς ὀδηγούμεθα ἐκεῖ διὰ νὰ ἀναπαυθῶμεν ἀπὸ τὸν κόπον τῆς μακρᾶς πορείας. Ἐγειρόμεθα μετ' ἀρκετὴν ὥραν καὶ πάντες ὁμοῦ ἐξερχόμεθα εἰς τὴν αὐλὴν, πλυνόμεθα δευτέραν φορὰν, πλύνομεν τοὺς πόδας μας καὶ τὰ μανδήλια μας καὶ καθήμεθα ὅλοι εἰς τὸ πεζοῦλι. Ἐδῶ ἔρχεται καὶ μας χαιρετᾷ ὁ προηγούμενος Μελέτιος, μορφὴ εὐγενεστάτη, σεμνὴ καὶ μελιχία καὶ συνομιλεῖ μαζί μας ἐπ' ἀρκετὸν διὰ διάφορα πράγματα.

Μόλις ἐνύκτωσε μᾶς ὀδηγοῦν ἐπάνω εἰς τὸν πλατὴν διάδρομον τοῦ ξενῶνος, ὅπου ἦτο ἐστρωμένον τὸ λιτότατον δεῖπνόν μας ἀποτελούμενον ἀπὸ σοῦπαν μὲ φιδέ, αὐγά, τυρὶ καὶ ἐλαίας· ὅλοι εὐθύμοι καὶ ἐνθουσιασμένοι διὰ τὸ κατόρθωμά μας τρώγομεν μὲ μεγάλην ὄρεξιν. Μετὰ τοῦτο καθήμεθα ὀλίγον καὶ ἔπειτα κοιμώμεθα ἀναπαυτικώτατα εἰς τὸν ξενῶνα ἀνακουφίζόμενοι καὶ ὑπὸ τῆς ἀρκετῆς δροσιάς, τὴν ὁποίαν ἔφερον ἀπὸ τὰ ὕψη τὸ βουνό.

Ἐξυπνοῦμεν κατὰ τὴν 7ην πρωινήν τῆς ἐπομένης. Ὁ Νίκας στέλλει τὸ παιδί του ἀπὸ τὸ Λιτόχωρον διὰ νὰ φέρῃ τὰ πράγματα μας εἰς τὸν σταθμὸν. Ἡμεῖς ἀποχαιρετῶμεν τοὺς Πατέρας Εὐγένιον καὶ Μελέτιον, προσφέρομεν μικρὸν χρηματικὸν δῶρον διὰ τὴν Μονὴν καὶ ἀφ' οὗ συνεχωρήσαμεν τὸν ἠγούμενον διὰ τὰ «κουσούρια τῶν», ὡς μᾶς εἶπε, ἐξερχόμεθα ἀπὸ τὴν μεγάλην θύραν τοῦ Μετοχίου καὶ κατευθυνόμεθα πρὸς τὰ κάτω διὰ τὸν σιδηροδρομικὸν σταθμὸν. Προπορευόμεθα ἐγὼ καὶ ὁ κ. Σμιθ καὶ ἀκολουθοῦν οἱ δύο νεαροὶ Ἀμερικανοὶ μὲ τὸν κ. Ἀτσελν, ὁ ὁποῖος διαρκῶς μαζεύει ἄνθη καὶ σπόρους

ΤΑ ΤΕΜΠΗ

Μετὰ 2ωρον πορείαν φθάνομεν εἰς τὸν σταθμὸν καὶ περὶ τὴν δεκάτην ὥραν ἀναχωροῦμεν μὲ τὴν ἀμαξοστοιχίαν διὰ τὸν Πυργετὸ· μακρόθεν τώρα ἀποχαιρετῶμεν μὲ συγκίνησιν καὶ θαυμασμὸν τὰς κορυφὰς τοῦ Ὀλύμπου λυπούμενοι διότι δὲν εἶ-

χομεν περισσότερο καιρόν νά μείνωμεν ἐπάνω των καὶ ὀμιλοῦμεν μετὰ ζωηρότητος διὰ τὰς φυσικὰς καλλονάς, αἱ ὁποῖαι μᾶς περιστοιχίσαν εἰς τὰς τρομερὰς χαράδρας τοῦ αἰωνίου βουνοῦ. 2 1/2 ὥραι παρέρχονται καὶ κατερχόμεθα εἰς τὸν Πυργετὸ διὰ νὰ περιπατήσωμεν καὶ εἰς τὰ ὠραῖα Τέμπη. Δὲν παραλείπω νὰ σημειώσω ὅτι ὁ κ. Σμιθ προεχώρησεν εἰς τὴν Λάρισσαν, διότι ἦτο πολὺ κουρασμένος καὶ εἶχεν ἴδει ἄλλοτε τὴν κοιλάδα αὐτήν.

Μόλις ἔφυγεν ἡ συνολκὴ, προεγευματίσαμεν εἰς τὸ ἐστιατόριον τοῦ σταθμοῦ μὲ ὀμελέτταν, ἀγγουροσαλάταν καὶ ὠραῖο μαῦρο κρασί τῆς Ραψάνης καὶ ἀρκετὴν ὥραν ἀνευπαύθημεν διὰ νὰ ἀνακτήσωμεν μέρος τῶν δυνάμεων, τὰς ὁποίας αἱ συνεχεῖς πορεῖαι μᾶς εἶχον ἀφαιρέσει. Μετὰ τοῦτο φορτώνομεν τὰς ἀποσκευὰς μας εἰς τὰ γαῖδουράκια ἐνὸς ἀγωγιάτου καὶ ἐκκινουῦμεν.

Πλησιάζομεν τὸν ποταμὸν Πηγειὸν, ὁ ὁποῖος εἶνε θολὸς καὶ πολὺ ἤσυχος, στολισμένος εἰς τὰς ὄχθας του μὲ πλατάνους καὶ φωνάζομεν εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ἀπέναντι ὄχθης κοιμώμενον

πορθμέα νά ἔλθῃ νά μας περάσῃ. Μετὰ πολλοῦ κόπου κατερχοῦμεν νὰ διακόψωμεν τὸν μεσημβρινὸν τοῦ γλυκὲν ὕπνον καὶ τότε εἰσερχόμεθα εἰς τὸ «ἀκάτιον τοῦ Χάρωνος» καὶ πληρώνοντες τὸ διώβολον περνῶμεν εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην τοῦ πλουσίου Παραδείσου τῶν Τεμπῶν. Τὸ θέαμα εἰς τὸ μέρος αὐτὸ εἶναι θαυμάσιον: πλατάνοι πελώριοι ὑψοῦνται καὶ εἰς τὰς 2 ὄχθας τοῦ ποταμοῦ, ἀρκεταὶ δάφναι καὶ ἄλλα δένδρα συμπληροῦσι τὸν στολισμὸν καὶ ὄλων τὰ φύλλα κατοπτρίζονται εἰς τὰ νερά.

Προχωροῦμεν ἐπὶ τῆς δημοσίας ὁδοῦ: τὸ ποτάμι ὡς φῆδι στακτερὸ σύρεται σιγὰ-σιγὰ πλησίον μας, αἱ ἀπόκρημοι κορυφαὶ τοῦ κάτω Ὀλύμπου καὶ τῆς Ὀσσης φαίνονται ὀλοῦν στενώτεραι καὶ ὅλη ἡ περὶ ἡμᾶς φύσις ἐνδύεται μὲ μεγαλυτέραν ὠραιότητα. Τὰ φύλλα τῶν πλατάνων μὲ τὸν φωτισμὸν τὸν ὁποῖον δέχονται ἀνωθεν ἀπὸ τὸν ἥλιον ἀποτελοῦν ἓνα θαυμάσιον καταπράσινον οὐρανόν, ὁ ὁποῖος πλαισιοῦται ἀπὸ τὰ πέριξ βουνά.

Μετὰ τερπνὴν πορείαν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν θέσιν Μῦλος, ἀνε-

παύθημεν ὀλίγον ὑπὸ τὴν σκιάν τῶν πλατάνων καὶ ἀπὸ ἐκεῖ
κατηυθύνθημεν εἰς τὰς πηγὰς τοῦ Κισσαβοῦ.

Αἱ Πηγαὶ τοῦ Κισσαβοῦ

Τὰ νερὰ εἶναι διαυγῆ ὡς ἀδάμας καὶ ὁ κοῦλος βράχος, ἀπὸ
τὸν ὁποῖον ἀναβλύζουσιν ἔχει γαλαζῖον χρῶμα. Ἐδῶ οἱ θεοὶ ἔκα-
μον τὰ συμπόσιά των καὶ ἡ Ἀφροδίτη ἔλουετο. Ἡ κρυστάλ-
λινος αὕτη πηγὴ μᾶς αἰχμαλωτίζει μὲ τὸ διαφανές της κάλλος
ἀπὸ τῆς πρώτης στιγμῆς· ἐκ ποίου ἄρα γε ὠκεανοῦ, ποταμοῦ ἢ
λίμνης, πλαγιᾶς ἢ δροσεροῦ δάσους ἐξητμίσθη καὶ ἀνηρπάγη τὸ
ὔδωρ τοῦτο; πόσους στροβιλισμοὺς δὲν ἔκαμεν εἰς τὸν δριζύοντα,
πόσας ὕλακας ἢ μυκηθμούς, ἀστραπάς καὶ βροντὰς δὲν ἐξέβαλε
κατὰ τὴν περιοδίαν του ἀνὰ τοὺς αἰθέρας καὶ περὶ τὰς κορυφὰς
τῶν ὄρεων; ποῖα ἄρα γε δάκρυα νεφελῆς ἔπεσαν ἐπὶ τοῦ βου-
νοῦ τούτου καὶ πόσους βράχους δὲν ἐβάθυνεν ἢ τρομερὰ αὕτη
τρουπάνη, τὴν ὁποῖαν τρέμουν κάθε βουνὸ καὶ ὁ σιδηροῦς ἀκόμη
γρανίτης! ποῖα χῶματα παρέσυρε κατὰ τὸν ροῦν του, ἀπὸ ποῖα
δένδρα ἢ ἀγνώστους ὄχτους εἰσέδυσεν εἰς τὰ σπλάγγνα τῆς γῆς!
πόσας οἰμωγὰς καὶ ἀφροὺς λύσεως δὲν ἀφῆκε κατὰ τὸν σκοτεινόν
του ροῦν, ποσάκις δὲν διυλίσθη ἐντὸς τῶν σκοτεινῶν στοῶν τοῦ
μεγαλοπρεποῦς αὐτοῦ οἰκοδομήματος, τὸ ὁποῖον γνωρίζομεν ὑπὸ
τὸ ὄνομα Ὕσσα! Καὶ τώρα μᾶς παρουσιάζεται ἐκ τινος σκοτει-
νοῦ σπηλαίου ζητοῦν νὰ παρασύρη καὶ ἡμᾶς εἰς τὸν αἰώνιον
ροῦν τῆς τρομερᾶς καὶ κυκλικῆς ζωῆς τῆς αἰωνιότητος. Ἡ πηγὴ
αὕτη μὲ τοὺς ἀναβλύζοντας μαργαρίτας της, μὲ τὰ ὕδατοχαρῆ
φυτὰ της καὶ μὲ τὸν γαλαζῖον πυθμένα της, μᾶς ἔλκει διαρκῶς
ἐντὸς της, ζητεῖ ἀδιακόπως νὰ μας κυλίση εἰς τὰ ἀγνά της νερὰ, νὰ
καθαρίση τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν μας καὶ ἀγνοὺς οὕτω νὰ μας
στήση, ὡς τὴν νύμφην Δάφνην, εἰς τὴν ὄχθην της. Μὰ τὴν ἀλή-
θειαν, ἂν δὲν εἶχομεν γευματίσει πρὸ ὀλίγου, θὰ ἐρριπτόμεθα
εἰς τοὺς ὑγροὺς κόλπους της καὶ ἴσως καὶ θὰ ἀπεκρυσταλλού-
μεθα ὡς ἡ νύμφη τοῦ θεοῦ Ἀπόλλωνος.

Μὲ πολλὴν λύπην καὶ θαυμασμόν ἀφήγομεν τὴν ὠραίαν
αὐτὴν πηγὴν καὶ συναντῶμεν ἄλλην καὶ ἄλλην ἀνωτέρω: ἡ δι-
αύγεια τῶν ὑδάτων καὶ ὁ κατοπτρισμὸς τῶν βράχων καὶ τῶν
δένδρων μαγεύουν πραγματικῶς· «λύραν δ' ἀρμόζεται Μουση-
γέτης Ἀπόλλων»· Ἡ ὠραία φύσις τῶν Τεμπῶν χορεύει τὸν

χορὸν τῆς γραφικῆς καὶ θελκτικῆς ζωῆς ἐν μέσῳ τῆς πλημμύρας
τῶν θαυμασίων κατοπτρισμῶν καὶ ἐναλλαγῶν τοῦ φωτός· οἱ
βράχοι καὶ τὰ δένδρα ψάλλουν εἰς τὸ πέρασμά μας τὸ ἄσμα τῆς
ὠραίας ζωῆς καὶ κρατοῦν μετάρσιον ἐκ χαρᾶς τὴν ψυχὴν μας
ἐπάνω εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ πρὸ ἡμῶν κάλλους τῶν Τεμπῶν.

Προχωροῦμεν παραπλεύρως τοῦ ποταμοῦ θαυμάζοντες τὰς
πηγὰς καὶ τὰ γραφικὰ τοπεῖα καὶ ἀναπανόμεθα κάτω ἀπὸ τοὺς
πλατάνους. Ὁ κ. Ἀτσελυ προχωρεῖ διὰ νὰ φωτογραφίση καί,
ὄταν μετ' ὀλίγον τὸν ἐπλησιάζομεν, εἶδομεν μὲ μέγαν θαυμασμόν
τὰς πηγὰς, αἱ ὁποῖαι ἀναβλύζουν εἰς τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ.
Ἐβαδίσαμεν περισσότερον ἐπὶ τοῦ δρόμου, ὁ ὁποῖος ὡς ἐπὶ τὸ
πλείστον εἶναι ἐστρωμένος μὲ ἄμμον ἀπὸ τὰς πλημμύρας τοῦ

χειμῶνος, καὶ ἐφθάσαμεν τὴν μεγάλην πηγὴν, ἣ ὁποία ἐπὶ ἀρκετὴν ὥραν ἐδέχθη νὰ δροσίση τὰ σώματά μας μὲ τὰ καθάρια καὶ παγωμένα νερά της

Ἀπὸ ἐκεῖ, πορευόμενοι πάντοτε ἀνάμεσα εἰς πλατάνους καὶ λυγαριάς, διερχόμεθα κάτωθεν τοῦ γραφικοῦ χωρίου Ἀμπελάκια εἰς τὰς ὑπηρεσίας τῆς Ὄσσης καὶ φθάνομεν εἰς τὸ χωρίον Μπαμπᾶ λαμβάνομεν εἰς τὸ καφενεῖον τὸ δεῖπνόν μας, ὀλίγα αὐγά καὶ τυρί, συνομιλοῦμεν ἐπ' ἀρκετὸν διὰ τὴν ὡραιότητα τῶν Τεμπῶν καὶ τέλος ὁ κυβερνήτης τοῦ ἀκατίου τοῦ Χάρωνος, εὐρισκόμενος ἐκεῖ μετ' ἄλλων φίλων του, μᾶς περνᾷ εἰς τὴν ἄλλην ὄχθην τοῦ Πηνειοῦ καὶ καταλήγομεν εἰς τὸν σταθμόν.

Τὴν θῆν προωιὴν τῆς ἐπομένης ἀναχωροῦμεν εἰς Λάρισσαν. Ἐδῶ ἔμειναν οἱ τρεῖς μου φίλοι διὰ ν' ἀναπαυθοῦν καὶ νὰ ἐπισκεφθοῦν ἔπειτα τοὺς Δελφοὺς. Ἐγὼ τοὺς ἀπεχαιρέτησα καὶ μὲ τὸν Λαρισσαῖκόν ἐπέστρεψα εἰς τὰς Ἀθήνας, ὅπου ἐπανέλαβον τὸ ἔργον μου καὶ ἔγραψα τὰ ὀλίγα ταῦτα, τὰ ὁποῖα ἐκίνησαν ζωηρῶς τὴν ψυχὴν μου εἰς τὴν θαυμαστὴν καὶ ἀκτινοβόλον φύσιν τοῦ Ὀλύμπου!

ΦΩΤΟΤΥΠΕΙΟΝ

Β. Ζ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΣΤΟΑ ΣΥΓΓΡΟΥ

ΗΛΕΚΤΡΟΚΙΝΗΤΟΝ ΦΩΤΟΜΗΧΑΝΙΚΟΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ

ΕΡΓΑΣΙΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΑΙ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΔΕΛΤΑΡΙΑ Κ. Τ. Α.

ΜΕΓΑΛΗ ΣΥΛΛΟΓΗ Φωτοτυπιῶν Ἀρχαίων Μνημείων καὶ ὄλων τῶν Ἀρχαιολογικῶν τόπων καὶ Μουσείων τῆς Ἑλλάδος.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΦΩΤΟΤΥΠΕΙΟΥ

ΠΛΑΤΕΙΑ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

(ΠΑΡΑΠΛΕΥΡΩΣ ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΥ ΖΑΒΟΡΙΤΟΥ)

ΠΩΛΗΣΙΣ ΕΙΚΟΝΩΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΩΝ, ΑΓΓΑΛΜΑΤΩΝ, ΔΕΛΤΑΡΙΩΝ Κ.Τ.Α.

ΤΙΜΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ

ΤΙΜΑΤΑΙ . . . . . ΔΡΑΧΜΑΣ 3.—
ΔΙΑ ΤΑΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ . . . . . » 3.50